

ང་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་

ག་ཡ་འོད་སྲུང་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་གཞོན་ལྷོ་འོད་སྲུང་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་འོད་སྲུང་ཚེན་པོ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྷོ་འོད་སྲུང་
དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྷོ་འོད་སྲུང་གི་སྲུང་ཚེན་པོ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་གསུམ་པོ་ཚོ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཀ་བིན་ཚེན་པོ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་
པ་སྐྱེལ་བྱེད་ཚེན་པོ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་

{@238A} ལྷོ་ལ་འགགས་པ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་སྲུང་བོ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དགའ་ཡོད་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཀིམ་
པི་ལ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱེད་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཚེན་པོ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྷོ་འོད་སྲུང་གསུམ་པོ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་
པ་བསྐྱེལ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་

ལེགས་འོངས་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དོན་ཡོད་རྒྱལ་བ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཕ་རོལ་ལོན་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལམ་བསྟན་དང་།
ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལམ་སྟན་བསྟན་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་སྐྱེལ་ལེན་ཅན་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དགའ་བོ་དང་། དེ་དག་དང་གཞན་ཡང
མཛོན་པར་ཤེས་པ་མཛོན་པར་ཤེས་

པ་གནས་བརྟན་ཉམ་ཐོས་ཚེན་པོ་ལྷོ་སྐྱེ། གང་ཟེག་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་ནི་འདི་ལྷོ་སྐྱེ། སྐྱོབ་པའི་ལམ་ལ་གོང་དུ་བྱུང་ཡོད་
པ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོའོ། །བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་མང་པོ་དང་ཡང་ཐབ
ས་ཅིག་གོ་དེ་ནས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་

ཀུན་དགའ་བོ་སྟོན་ལས་ལངས་ཏེ། སྐྱོབ་པ་སྐྱེལ་པ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་ནས་དུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷོ་ལ་བཅུ་གསུམ་ཏེ། བཅོམ་ལྷོ་
ན་འདས་ག་ལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྐྱེད་བ་བཏུད་ནས། བཅོམ་ལྷོ་ལ་འདི་སྐྱེད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྷོ་ལ་འདས་
ཁྲོད་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་

དང་། ཞལ་གྱི་མདོག་ནི་ཡོངས་སུ་དག་། དཔག་ས་པའི་མདོག་ནི་ཡོངས་སུ་བྱུང་ཞིང་སེར་པོར་གདའ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོ་
ན་གྱི་གོས་སེར་སྐྱུ་ཡོངས་སུ་དག་པ། ཡོངས་སུ་སྐྱུངས་པ་སེར་པོར་གདའ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་
ནི་ཉེན་ཏུ་དང་། ཞལ་གྱི་

མདོག་ནི་ཡོངས་སུ་དག་། དཔག་ས་པའི་མདོག་ནི་ཡོངས་སུ་བྱུང་ཞིང་སེར་པོར་གདའ་སྟེ། བཅོམ་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན་འཛམ་གྲུ་འི་རྒྱ་པོའི་གསེར་བརྒྱ་ཚད་པ་མགའ་བ་འམ་མགའ་བའི་སྟོབ་མ་མཁས་པས་ཞི་གའི་ནང་དུ་སྐྱུལ་ཏེ། ཉེན་
ཏུ་སྐྱུངས་ནས་ལ་བ་སེར་པོའི་ནང་དུ་

སྐྱུལ་ན་ཉེན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་ཡོངས་སུ་བྱུང་ལ་སེར་པོར་གདའ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དབང་
པོ་རྣམས་ནི་ཉེན་ཏུ་དང་། ཞལ་གྱི་མདོག་ནི་ཡོངས་སུ་དག་། དཔག་ས་པའི་མདོག་ནི་ཡོངས་སུ་བྱུང་ཞིང་སེར་པོར་གདའ་རོ། །བཅོམ་
མ་ལྷན་འདས་བདག་གིས་སྟོབས་

{@238B} ཀྱང་ཆེས་སྲ་བ་ན་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་འདི་ལྟར་དང་བ་དང་། ཞལ་གྱི་མདོག་འདི་ལྟར་ཡོང
ས་སུ་དག་པ་དང་། དཔག་ས་པའི་མདོག་ཡོངས་སུ་བྱུང་ཞིང་སེར་པོར་གདའ་བར་མ་འཚའ་ཏེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་དེ་ལྟར་ལ་བད
ག་འདི་སྟུམ་བུ་དེ། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དེ་རིང་འདས་པ་དང་།

མ་བྱོན་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་རྗེས་སུ་ད
གོངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དེ་རིང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་པས་བཞུགས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་གནས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེ
ན་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་དང་། སྤང་པོ་ཆེའི་

གནས་པས་བཞུགས་པ་སྟུམ་བུ་དེ་དོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོའ་ལ་
འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྐྱུལ་ཏེ། །ཀུན་དགའ་བོ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཅི་དོན་འདི་ལྟོད་ལ་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་དམ། འོན་ཏེ་ས
ངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་

སམ། འོན་ཏེ་བདག་རང་གི་དཔྱོད་པའི་ཤེས་པས་དེ་ལྟར་ཤེས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོ་དང་
ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དོན་འདི་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་བསྟན་པ་ཡང་མ་མ
ཚེས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ལགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་རང་གི་དཔྱོད་པའི་འཚོལ་བས་འདི་སྟམ་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་
དེ་རིང་འདས་པ་དང་། མ་ཕྱོད་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགའ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་རྣམས་རྗེས་སུ་དགོངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་དེ་རིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་པས་བཞུགས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་གནས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་ད
ང་། སྤང་བོ་ཚེན་བོའི་གནས་པས་བཞུགས་པ་སྟམ་བཞིན་དོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོ་དང་ལྡན་
པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་འདི་སྐད་

ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟོག་པ་རྒྱ་ཆེ་སྟེ། དཔྱོད་པ་བཟང་ཞིང་སྟོབས་པ་དག་སྟེ། ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་སྐྱེ་བོ་
མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སྟོང་བརྩེ་བ་དང་། སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་པ་ལ་པོ་
ཚོ་དང་། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་

{@239A} །ཉ། འོན་དང་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཁྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དོན་འདི་འདྲི་བར་སེམས་པ་ལེགས་སོ་
ལེགས་སོ། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགའ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དཔལ་གྱི་
མེད་གྲངས་མེད་པ་དག་གིས་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་

སྤྱད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ལ་གཞོན་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞེད་ན་བསོད་སྟོམས་གཅིག་གིས་བ

སྐལ་པ་འམ། བསྐལ་པ་བརྒྱ་འམ།

བསྐལ་པ་སྒྲོང་ངམ། བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྒྲོང་ངམ། དེ་བས་ཀྱང་ལྷག་པར་བཞུགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་
ཉམས་པ་མེད་དོ། །ཞལ་གྱི་མདོག་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །པགས་པའི་མདོག་ལ་གཞོན་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཀྱ
ན་དག་འཕོ་འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ནི་ཉིང་ལེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱོན་པའོ། །ཀྱན་དག་འཕོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་འ
ཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དག་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷ་དུམ་བ་རའི་མེ་ཏོག་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བར་དག་པ་བདེ་བཞི
ན་དུ་ཀྱན་དག་འཕོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བཞེད་པ། མན་པ་བཞེད་པ། ལྷགས་བརྩེ་བ་
ཅན། ལྷགས་རྗེ་ཚེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་དག་པོ། ཀྱན་དག་འཕོ་གང་ཚུན་འཇིག་རྟེན་ཐམ
ས་ཅད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཁོང་

དཔའ་བ་དག་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དེ་བཞི
ན་གཤེགས་པ་ལ་དོན་འདི་འདྲི་བར་སེམས་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཐུ་ཡིན་ཞོ། ཀྱན་དག་འཕོ་དེའི་ཕྱིར་ལེགས་པར
རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུང་ཤིག་དང་། ངས་

ཚུན་ལ་བཤད་དོ། ཀྱན་དག་འཕོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསེལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལྟར་ཉན་པ་དང་། བ
ཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། ཀྱན་དག་འཕོ་སྡོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ན་དེ་ནས་བསྐལ་པ་གངས་
མེད་པའི་ཡང་ཚེས་གངས་མེད་པ།

{@239B} ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཚད་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱེད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚོད་འདི་དུས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོ

མ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་མར་མེ་མཛད་ཅེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ངོ། །ཤུན་དགའ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མེ་མཛད་གྱི་སྡོམ་ལ་གྱི་ཡང་ཆེས་སྡོམ་ལ་དུ་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་འོད་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་ངོ། །དེའི་སྡོམ་ལ་གྱི་ཡང་ཆེས་སྡོམ་ལ་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་མཛད་ཅེས་བྱ་བ་བྱུང་ངོ། །དེའི་སྡོམ་ལ་གྱི་ཡང་ཆེས་སྡོམ་ལ་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཅན་དན་གྱི་དེ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་ངོ། །ཤུན་དགའ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཅན་དན་གྱི་དེའི་སྡོམ་ལ་

གྱི་ཡང་ཆེས་སྡོམ་ལ་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རི་རབ་ལྷ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འཇིག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་ངོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་མ་མེད་པའི་ཞལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་གོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་

དེ་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྱིས་གཞོན་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉི་མའི་ཞལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རི་རྒྱལ་པའི་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རི་རབ་བརྟེན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

གསེར་འོད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐར་མའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱི་རྩུབ་སྐར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྱིས་གཞོན་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

ཉི་མའི་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་ཏོག་སེལ་མའི་འོད་གྱིས་བརྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཔལ་བརྟེན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གི་སྒྲོལ་རྩམ་པར་རོལ་པའི་མངོན་པར་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་

གཤམ་ལཱ་པ་འོད་མཚོག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་ལཱ་པ་སྒྲོམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོར་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་ལཱ་པ་ཐ་བ་དང་དྲི་མ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་བུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་ལཱ་པ་དཔལ་བཅུགས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་ལཱ་པ་

{@240A} ལྟ། །རིན་པོ་ཆེ་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་ལཱ་པ་ཡོན་ཏན་ཚེན་པོ་མངའ་བའི་སྐོ་བཞེས་པའི་མ་རོན་པར་མཁྲེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་ལཱ་པ་འོད་གྱིས་ཉི་ལྔ་ཟིལ་དུ་རྒྱག་པར་མཛད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་ལཱ་པ་བེ་དུ་བྱུ་སྤྲུངས་པར་སྣང་བ་

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་ལཱ་པ་སེམས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་སྐོ་འོན་ཏུ་རྒྱས་པ་མཛོན་པར་འཕགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་ལཱ་པ་མེ་ཏོག་གི་མེད་བའི་ནགས་གྱི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་མཛོན་པར་མཁྲེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་ལཱ་པ་མེ་ཏོག་གི་འབྲུང་

གནས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་ལཱ་པ་མུ་བྱ་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་ལཱ་པ་མ་རིག་པའི་སྐྱེན་པ་རྣམ་པར་འཛོམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་ལཱ་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་ལཱ་པ་མུ་ཏོག་གི་བྱི་རུ་འབྲུ་བའི་གདུགས་ཞེས་བྱ་བ་

དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་ལཱ་པ་བཞེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་ལཱ་པ་ཚོས་གྱི་སྐོ་གྲོམ་གྱིས་བསྐྱགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་ལཱ་པ་སེང་གོ་དང་རྒྱ་མཚོ་དང་བཅུགས་པ་ལྟར་བསྐྱགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་ལཱ་པ་རྒྱ་མཚོ་རི་རབ་

སྐོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་ལཱ་པ་ཚངས་པའི་དབྲུངས་གྱི་རོལ་མཛོན་པར་དབྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་ལཱ་པ་

འགྲུབ་པ་མེད་ཀྱི་འགྲུབ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་འགྲུབ་པ་སྡེ་བཞེས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་འགྲུབ་པ་ཉི་ལྔ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་འགྲུབ་པ་

པ་ལྟར་པོ་བཅུ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་འགྲུབ་པ་ལྔ་འོད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་འགྲུབ་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་རྒྱུན་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་འགྲུབ་པ་རི་བོའི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱ་དབྱེས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་འགྲུབ་པ་མེད་ཀྱི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་འགྲུབ་པ་

མེད་ཀྱི་གླིང་རབ་ཏུ་འཕྲོད་བཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་འགྲུབ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་འགྲུབ་པ་པདྨ་སྐུ་སྣང་མཛོས་པར་མཛད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་འགྲུབ་པ་ཚན་དཔྱད་གྱི་དྲི་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་འགྲུབ་པ་རྒྱ་སྐྱོམ་གྱི་དྲི་ཞེས་བྱ་བ་

{@240B} བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་འགྲུབ་པ་རིན་པོ་ཆེར་སྦྱང་བཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་འགྲུབ་པ་སྐྱུ་ལྷུད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་འགྲུབ་པ་བཀོད་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་འགྲུབ་པ་ཐ་བ་དང་ཞེ་སྣང་དང་བྲལ་བཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་འགྲུབ་པ་ཚངས་པའི་

དབྱེས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་འགྲུབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྣང་བདུན་གྱི་ཆར་འབེབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་འགྲུབ་པ་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་མངའ་བཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་འགྲུབ་པ་ཏཱ་མ་ལའི་ལོ་མ་དང་ཚན་དཔྱད་གྱི་རྒྱ་བ་ཚན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་འགྲུབ་པ་མེད་ཀྱི་མངོན་པར་

མཁྱེན་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་འགྲུབ་པ་མི་ཤེས་པ་རྣམས་པར་འཛོམས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་འགྲུབ་པ་རལ་པ་ཚན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་འགྲུབ་པ་སྐྱུ་ལྷུད་ཀྱི་གདུགས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་འགྲུབ་པ་གསེར་གྱི་སྐྱོད་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་འགྲུབ་པ་

པའི་དུའི་སྒྲིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟོག་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚོས་ཀྱི་རྟོག་ཅེས་
བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མིའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཛིག་རྟེན་

དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཛིག་རྟེན་མཛེས་ཞེས་བྱ་
བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚངས་པའི་རྟོག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞི
ན་གཤེགས་པ་སེང་གོ་

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེང་གོའི་སྒྲོ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། །ཀུན་དགའ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེང་གོའི་སྒྲོ་
གྲོས་ཀྱི་སྒྲོ་ལྟ་བུ་ཡང་ཆེས་སྒྲོ་ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་བར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་མཁུན་པ་ད
ང་ཞབས་སུ་ལྷན་པ།

བདེ་བར་གཤེགས་པ། འཛིག་རྟེན་མཁུན་པ། སྐྱེས་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྦྱར་བ་སྤྲོད་མེད་པ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ། སང
ས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཛིག་རྟེན་དབང་སྐྱུག་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ངོ། །ཀུན་དགའ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་བར་

{@241A} ༄༅། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་འཛིག་རྟེན་དབང་སྐྱུག་རྒྱལ་པོ་དེའི་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པོ་ཚོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་
ཞེས་བྱ་བ་ཤས་ཆེར་བྲན་པ་དང་ལྷན་པ། སྒྲོ་གྲོས་དང་ལྷན་པ། རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པ། ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ། བཅོམ་འགྲུས་དང་
ལྷན་པ། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ། །

ཀུན་དགའ་བོ་དེ་ལས་དགོས་པོ་ཚོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དེ་སྟོན་པས་ལངས་ཏེ་སྒྲོ་གྲོས་སྐྱེས་པ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་ནས། ལུས་མོ་ག

ཡས་པའི་ལྷ་དང་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ལྷུག་རྒྱལ་པོ་གལ་བ་དེ་ལོགས་
སུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཏུང་ནས། བཅོམ་ལྡན་

འདས་ལ་ལྷུག་འཚལ་ཏེ། དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་མངོན་སུ་མ་དུ་བསྟོན་དོ། །འོད་ནི་དཔག་མེད་སྲོ་ནི་མཐའ་
ཡས་མཚུངས། །གཞན་གྱི་འོད་ནི་གང་ཡང་མི་གསལ་ཏེ། །ཉི་ཟླ་ལོར་བུའི་ཚོགས་གྱི་འོད་རྣམས་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ན་ལྷམ་
མེ་ལྷན་མ་ལགས། །སེམས་ཅན་སྟོང་

པོའི་གཟུགས་ནི་མཐའ་ཡས་ཏེ། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་གསུང་ནི་མཐའ་ཡས་དབྱངས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་བརྩོ
ན་འགྲུས་ཀྱང་། །མྱོད་འདྲ་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་གཞན་མ་མཚིས། །ཟབ་ཅིང་འདི་དུ་རྒྱས་པའི་ཚོས་བརྟེས་པ། །སངས་རྒྱས་མཚོ
གཤི་བྱགས་

བཞིན། །དེས་ཀྱང་སྟོན་ལ་ཁེངས་པ་མི་མངའ་སྟེ། །ཐབ་ཞེས་སྤང་སྤངས་ནས་པ་མཐའ་སྟོལ། །ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་མཚོག་གི་ག
ཟི་མཐའ་ཡས། །མི་དབང་གཟི་བརྗིད་སྟོགས་ཀུན་ལྷམ་མེར་གདམ། །དེ་ལྟར་བདག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཚོས་རྒྱལ་གྲུང་། །སྦྱིད་གྲུ
རྒྱ་དང་འཚེ་ལས་རབ་ཐར་བཞི། །

སྦྱིན་དང་དུལ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་འགྲུས། །བསམ་གཏུན་ཏིང་འཛིན་དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་མཚོག་། །བརྟུལ་ཞུགས་འདི
དག་བདག་གིས་ཡང་དག་སྤངས། །སེམས་ཅན་ཀུན་སྦྱོབ་སངས་རྒྱས་འགྲུང་བར་བཞི། །བྱང་ཚུབ་ཞི་མཚོག་མཚུངས་མེད་ཚོ
ལ་བཞིད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་བརྒྱ་

སྟོང་དུ་མ་ལྷན། །གང་གྲུའི་བྱེ་མ་ལྟ་བུར་མཐའ་ཡས་པ། །མགོན་པོ་དེ་ཀུན་བདག་གིས་མཚོད་པར་བཞི། །གང་གྲུའི་རྒྱལ་དང་མ
ཉམ་པའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས། །དེ་བས་གོང་དུ་མཐའ་ཡས་ཞིང་གི་རྣམས། །དེ་དག་ཀུན་ཏུ་འོད་ནི་རབ་འབྱིན་པ། །འདི་འདྲའི་བ
ཚོན་འགྲུས་སྟོབས་ནི་བརྩམ་

{@241B} པར་གྱི། །བདག་གིས་ཞིང་ཡངས་གཙོ་བོ་དམ་པ་མཚོག། །འདུས་བྱས་འདིར་ནི་བརྒྱན་པ་བགྱིས་ནས་སུ། །མཚོང་ས་པ་མ་མཚིས་མྱེད་འདས་དབྱིངས་བདེ། །དེ་ཡང་མ་མཚིས་པས་ནི་རྣམ་པར་སྦྱང། །སྤྱོད་པ་བཅུ་དག་ནས་ལྷགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །དེར་ལྷགས་སྦྱང་དུ་བདེ་ལ་

དགའ་བར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་ཚད་མ་འདི་ན་བདག་གི་དཔང་། །མ་ལོག་བརྩོན་འགྲུས་སྟོབས་ནི་བསྐྱེད་པར་འཚོལ། །སྤྱོད་པ་བཅུ་འཛིག་རྟེན་མི་ཚགས་མཁྱེན་པ་ཅན། །མཁས་པ་དེ་དག་རྟག་དུ་བདག་སེམས་མཁྱེན། །བདག་ནི་མཚོམས་མེད་མཚེས་ཏེ་རྟག་གནས་བགྱི། །

སྟོན་ལམ་སྟོབས་ལས་ལྡོག་པར་ཡོང་མི་བགྱི། །ཀུན་དགའ་བོ་དེ་ནས་དགོས་ཚེས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷུག་རྒྱལ་པོ་ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་མངོན་སུ་མ་དུ་མངོན་པར་བསྟོན་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་

བདག་ནི་སྤྲོན་མེད་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚོང་རྒྱ་བར་འཚོལ་ཏེ། །ཡང་དང་ཡང་སྤྲོན་མེད་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་བསྟོབ་བགྱིད་ན། །ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་སྦྱང་དུ་སྤྲོན་མེད་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་

མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚོང་རྒྱ་བ་དང་། །འཛིག་རྟེན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་ལེགས་པར་བསྟོན་དུ་གསོལ། །རྣམ་པ་གང་དག་གིས་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་བཀོད་པ་ལུན་སུམ་

ཚོགས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་ཡོངས་སུ་བཤད་དུ་གསོལ། །ཀུན་དགའ་བོ་དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷུག་རྒྱལ་པོ་དེས་དགོས་ཚེས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་

བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །དེ་འི་ཕྱིར་དགོས་ཤིང་ཁྱོད་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུན་བཀོད་པ་ཕྱུག་སྐྱེས་ཚོགས་པ་
ཡོངས་སུ་རྒྱུང་ཤིག། །དེས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་སྤོང་བ་མ་མཚེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་དག་གི་སང
ས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་

{@242A} ལྟ། །པའི་རྒྱུན་ཕྱུག་སྐྱེས་ཚོགས་པ་གང་ཐོས་ནས་བདག་གི་རྒྱུན་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འ
གྱུར་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཤམ་དུ་གསོལ། །ཀུན་དགའ་པོ་དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོ
གས་པའི་སངས་རྒྱུས་འཛིན་རྟེན་དབང་ཕྱུག་རྒྱུལ་པོ་

དེས་དགོས་ཤིང་དེའི་བསམ་པ་མཐུན་ནས་དོན་བཞེད་པ། མན་པར་བཞེད་པ། རྣམས་བརྩེ་བ་ཅན་གྱིས་རྣམས་བརྩེ་བ་ཉེ་བར་བབྱ
ང་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚུལ་མི་གཅད་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣམས་རྗེ་ཚེན་པོ་བསྐྱེད་ནས། འོ་བྱེ་བ་ཐམས་པར་སངས་རྒྱ
ས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་

ཅུ་གཅིག་གི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུན་བཀོད་པ་ཕྱུག་སྐྱེས་ཚོགས་པ་རྣམས་པ་དང་བཅས། དུལ་སྤྱོད་པ་དང་བཅས
། གཞི་ཅི་ལས་གྱུར་པ་དང་བཅས་པར་ཡང་དགའ་པར་རབ་ཏུ་བཤམ་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དག
འཕོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་

ལྡན་འདས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཛིན་རྟེན་དབང་ཕྱུག་རྒྱུལ་པོ་དེའི་སྐྱེ་ཚེའི་ཚད་ཇི་ཅུ་ཞིག་ཐུབ་པར་གྱུར། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ
པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཛིན་
རྟེན་དབང་ཕྱུག་རྒྱུལ་པོ་དེའི་ཚེའི་ཚད་ནི་

བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་བཞི་བརྒྱ་ཐམས་པ་ཐུབ་པར་གྱུར་ཏེ། །ཀུན་དགའ་པོ་དེ་ནས་དགོས་ཤིང་ཚོས་ཀྱི་འགྲུང་ག
ནས་དེས་སངས་རྒྱུས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་གི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུན་བཀོ

དཔ་ལྷན་སྲུང་ཚོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག

ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གཅིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ལྷུ་
གཟུལ་པོ་དེའི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚའ་ཏེ། བསྐྱོར་བ་བྱས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེའི་གན་ནས་སོང་ངོ། །གང་ཏུ་ཡང་
བསྐྱེད་པ་ལྷང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་

ཏན་གྱི་རྒྱན་བཞོན་པ་ལྷན་སྲུང་ཚོགས་པ། འུ་ཏུ་ཐ་གྲུ་ཆེ་བ། འུ་ཏུ་གྲུ་ཚོམ་པ། རྩོན་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམ
ས་ཅད་དུ་མ་བྱུང་བ་དག་གྲང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་གྱུར་ཏེ། །སློན་ལམ་འུ་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡང་བཏབ་པོ། །ཀློན་དག་འབོད་ལྟར
བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་

{@242B} གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ལྷུ་གཟུལ་པོ་དེས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཟང་ལྷོ་ལྷོ་བཟུང་བཟུང་ཅུ་ཚུ་གཅིག་
པོ་དེ་དག་གི་ཞིང་ལྷན་སྲུང་ཚོགས་པ་གང་བཟོད་པ་དེ་བས་གྲང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ལྷན་སྲུང་ཚོགས་པ་ཆེས་ལྷག་པར་ཐ་གྲུ་ཆེ་
བ། ཆོས་གྲུ་ཚོམ་པ། ཆོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་

བཟུང་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་འཇིག་རྟེན་དབང་ལྷུ་གཟུལ་པོ་གལ་བ་དེར་སོང་སྟེ། ཕྱིན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེའི་ཞབས་ལ་
མགོ་བོས་ཕྱག་འཚའ་ཏེ་འདི་རྒྱན་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་གི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་བཞོན་
དཔ་ལྷན་སྲུང་ཚོགས་པ་ཡོངས་

སུ་གཟུང་ལགས་སོ། །ཀློན་དག་འབོད་རྒྱན་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ལྷུ་གཟུལ་པོ་དེས་ད
གོ་སློང་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་འདི་རྒྱན་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བམཛ
ད་གྱིས་དགོ་སློང་གིས་སློལ་འུགས། །འདི་ནི་

དུས་ཡིན་གྱིས། འཁོར་དགའ་བར་གྱིས་འུགས། །མགྲུ་བ་སྐྱེད་ཅིག། །སངས་པོ་སྐྱོ་སྐྱོགས་འུགས། །དེ་ཐོས་ན་བྱུང་ཆུབ་སེམས་ད

པའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དག་ད་ལྟར་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པ་སློན་ལམ་གྱི་གནས་
འདི་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར།

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་དགའ་པོ་དེ་ནས་དགོས་ཚུལ་གྱི་འབྲུང་གནས་དེས་དེའི་ཚོ་བཙམ་ལྷན་འད
ས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏོ། །དེའི་སྐད་དུ་ཇི་ལྟར་བདག་སྲོལ་མེད་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོག
ས་པར་སངས་རྒྱུས་པའི་ཚོ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་།

དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བའི་བདག་གི་སློན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཙམ་ལྷན་འ
དས་ཀྱིས་བདག་ལ་གསལ་དུ་གསལ། བཙམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་གི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་དང་
། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དང་། ཡི་དགས་།

གྱི་ཡུལ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རིས་མཚིས་པར་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲོལ་མེད་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་
པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྱིའོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་གི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སེམས་ཅན་གང་དག
སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་དེ་ནས་ཞི་འཕྲོས་ནས་།

{@243A} །ཅུ། །སེམས་ཅན་དམུལ་བའམ། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སམ། ཡི་དགས་གྱི་ཡུལ་ལམ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རིས་སུ་
མི་ལྟར་བར་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲོལ་མེད་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི
བགྱིའོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་གི་།

སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སེམས་ཅན་གང་དག་སྐྱེས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འདི་ལྟ་སྟེ། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ཏུ་ཁ་དོག་གཅིག་པར་
མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲོལ་མེད་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྱིའོ། །
བཙམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་གི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་།

ཞིང་དེ་ནི་ལྷ་དང་མི་ཐ་དང་པ་དག་གཤམ་པ་བར་གྱུར་པ་གཞན་དུ་ཉན་གྱུ་ཞེས་ཀྱི་ཐ་སྐད་ཅིམ་དུ་མིང་དང་བརྟམ་ལྷ་དང་མི་ཞེས་
བགྱི་བའི་གྲངས་སུ་མཆི་བར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲོལ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་
པར་འཚོང་རྒྱ་བར་མི་བགྱི་འོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གཤམ་ཏེ་

བདག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སེམས་ཅན་གང་དག་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཤམ་ཏེ་ཐ་ན་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
ཐང་ཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གྲེ་བ་ཞུགས་ཞིག་བརྒྱ་སྟོང་འདམ་བའི་རྩེ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བའི་དམ་པའི་ཕ་རོལ་དུ་སོན་པར་མ་
གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲོལ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཚོང་རྒྱ་བར་མི་བགྱི་འོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གཤམ་ཏེ་བདག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞི
ང་དེར་སེམས་ཅན་གང་དག་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐ་ན་བསྐྱལ་པ་གྲེ་བ་ཞུགས་ཞིག་བརྒྱ་སྟོང་རྩེས་སུ་དུན་པའི་ཆོ་
རབས་དུན་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་

སྲོལ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཚོང་རྒྱ་བར་མི་བགྱི་འོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གཤམ་ཏེ་
བདག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སེམས་ཅན་གང་དག་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐ་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཞུམས་གྲེ་བ་
ཞུགས་ཞིག་བརྒྱ་སྟོང་མཐོང་བའི་ལྷའི་

མིག་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲོལ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཚོང་རྒྱ་བ
ར་མི་བགྱི་འོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གཤམ་ཏེ་བདག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སེམས་ཅན་གང་དག་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐ
མས་ཅད་ཐ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གྲེ་བ་ཞུགས་

{@243B} ཞིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ཅིག་ཅར་ཆོས་ཉན་པའི་ལྷའི་རྩེ་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲོལ་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཚོང་རྒྱ་བར་མི་བགྱི་འོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གཤམ་ཏེ་བདག་གི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞིང་དེར་སེམས་ཅན་གང་དག་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐ་ན་སངས་

རྒྱལ་གྱི་ཞིང་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་ཡོངས་སུ་འཚལ་བར་ཕ་རོལ་
གྱི་སེམས་འཚལ་བ་ལ་མཁས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲོལ་ཞེས་པའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྱིདོ། །བཅོམ་

ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་གི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེར་སེམས་ཅན་གང་དག་སྦྱིས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐ་ན་རང་གི་
ལུས་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་འགའ་ཞིག་སྦྱོང་ན་ཡང་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲོལ་ཞེས་པའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྱིདོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་གི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེར་སེམས་ཅན་གང་དག་སྦྱིས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སུ་ལྷུང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་བར་དུ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡང་དག་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲོལ་ཞེས་པའི་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་

རྒྱ་བར་མི་བགྱིདོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་སྲོལ་ཞེས་པའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱལ་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེ་ན་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཚད་ཀྱི་གྲངས་སྟེད་པར་འགྱུར་
བ་ལྟ་ན་ཐོབ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་

རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་སངས་རྒྱལ་སུ་གྱུར་ལ། བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བབ་
ངས་ཏེ་གྲངས་སྟེད་པར་གྱུར་ན་ཡང་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲོལ་ཞེས་པའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྱིདོ། །བཅོམ་ལྡན་

འདས་གལ་ཏེ་བདག་སྲོལ་ཞེས་པའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱལ་
གྱི་ཞིང་དེར་བདག་གི་འོད་ཐོན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཚད་ཀྱི་ཚད་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་ཡང་དེ་སྲི

དུ་བདག་སྲ་ཉེ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་

{@244A} ལྟུང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྲིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་སྲ་ཉེ་པ་ཡང་
ང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ལྟུང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་མ་ག
ཏོགས་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ལ་ཚད་

མཚིས་པར་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲ་ཉེ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ལྟུང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་
བགྲིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་སྲ་ཉེ་པ་བྱང་ལྟུང་ཐོབ་པའི་ཚོ་ཚེ་འི་ཐན་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཁག་ཁྲི་བཅུ་རྩ་དུ་བསྐྱེད་བསམ་མ
ཐར་སྲིན་པར་གྱུར་ན་ཡང་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲ་ཉེ་

ཉེ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ལྟུང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྲིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་བད
ག་བྱང་ལྟུང་ཐོབ་པའི་ཚོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་དགེ་བའི་མིང་མཚིས་པར་གྱུར་ན་ཡང་དེ་སྲིད་དུ་བ
དག་སྲ་ཉེ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་

ལྟུང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྲིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་སྲ་ཉེ་པ་བྱང་ལྟུང་ཐོབ་པའི་ཚོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་དཔག་ཏུ་མ་མཚིས་པ་དག་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གངས་མ་མཚིས་དཔག་ཏུ་མ་མཚིས་པ་དག་མིང་ཡོངས་སུ་བ
རྫོང་པར་མ་གྱུར་ཏེ་མ། བསྐྱེད་པའི་རྫོང་

དམ་ཤོད་པའི་རྫོང་དམ། གྲགས་པའི་རྫོང་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲ་ཉེ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ལྟུང་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྲིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་སྲ་ཉེ་པ་བྱང་ལྟུང་ཐོབ་པའི་ཚོ་སེམས་ཅན་གང་དག་འཛིག་རྟེ
ན་གྱི་ཁམས་གཞན་དག་ཏུ་སྲ་ཉེ་པ་ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་བྱང་ལྟུང་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བདག་གི་མིང་ཐོས་ཏེ་སེམས་རབ་ཏུ་དང་བར་གྱུར་ལ། བདག་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དེ་ད

གཤམ་ཏེ་འགྲམ་པའི་དྲུས་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཚོ་བདག་དགོས་ཤིང་གི་དགོ་འདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་མདུན་དུ་བདར་བ
འི་མདུན་དུ་འདི་ལྟ་སྟེ། གཡེང་བ་མ་མཚིས་པའི་

སེམས་གྱིས་གནས་པར་མ་གྲུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲོལ་མེད་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འ
ཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྱིདོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤམ་ཏེ་བདག་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཚོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གངས་མ་མཚིས་དཔག་ཏུ་
མ་མཚིས་པ་དག་ན་སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་བདག་

{@244B} གི་མིང་ཐོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བར་བགྱི་བའི་སྲིད་དུ་སེམས་གཏོང་ཞིང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་
ཀྱང་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བར་བགྱིད་ན་མཚོམས་མ་མཚིས་པར་བགྱིད་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་སྲིང་བའི་སྐྱིབ་པས་བསྐྱིབས་པའི་སེམ
ས་ཅན་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་དེ་དག་ཐ་ན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་

འགྲུར་བ་བཅུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བར་མ་གྲུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲོལ་མེད་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྱིདོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤམ་ཏེ་བདག་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཚོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
དེར་སེམས་ཅན་གང་དག་སྐྱེས་པར་གྲུར་པ་དེ་དག་ཐམས་

ཅད་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་ལྡན་པར་མ་གྲུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲོལ་མེད་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པ
འི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྱིདོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤམ་ཏེ་བདག་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཚོ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སེམས་ཅན་གང་དག་སྐྱེས་པར་

གྲུར་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གོ་ཆེན་པོ་བཞོན་པ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་བཞོན་པ།
འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་བསྐྱོབ་པ་ལ་མངོན་པར་བརྟེན་པ། འཇི
ག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

དང་། བདན་

དང་། མར་མེ་ཐམས་ཅད་དང་། སྤྱ་དང་། གར་དང་། རོལ་མོའི་དབྱུངས་སྒྲིལ་རྣམས་ལ་འདི་ལྟར་དག་འཚལ་བར་གྱུར་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་དེ་དག་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་གྱུར་བར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱུང་།

ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྲིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཚོསངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སེམས་ཅན་གང་དག་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མ་ཉེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བཀའ་མཚིད་མཚིབ་ར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྤྱོད་།

ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱུང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྲིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཚོསངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དག་འདི་སྣམ་དུ་བདག་ཅག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་གནས་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་།

ཞིང་གངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་ཏུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། བ་བཟའ་དང་། ཞལ་ཟས་དང་། གཟིམས་ཚ་དང་། ལྷན་གྱི་གསོས་སྤོང་དང་། ཡོ་བྱང་རྣམས་དང་། མེ་ཏོག་དང་། བདུག་པ་དང་། སྤོས་དང་། སྤོང་བ་དང་། བྱུག་པ་དང་། རྩུམ་དང་།

{@245B} བ་བཟའ་དང་། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བདན་རྣམས་དང་། སྤྱ་དང་། གར་དང་། སིལ་སྟན་དང་། རིན་པོ་ཚེ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་ཚར་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་དུ་བགྲིབ་དང་། སྤྱ་མར་བགྲིབ་དང་། རིམ་གྲོར་བགྲིབ་དང་། མཚོན་པར་བགྲིབ་པར་སེམས་བསྐྱེད་ལ། དེ་དག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་།

མ་ཐག་ཏུ་གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། མཚོན་པ་དེ་དག་བཞེ

ས་པར་མ་གྲུང་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲུང་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་
བགྲོའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་

བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སེམས་ཅན་གང་དག་སྐྱེས་པར་གྲུང་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྲིད་མེད་ཀྱི་བྱ་དང་།
དོན་རྣམས་མཐོགས་པའི་ལུས་དང་། མཐུ་ཐོབ་པར་མ་གྲུང་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲུང་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྲོའོ།།

བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་རྒྱན་གྱི་ཁ་དོག་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་
ལྷའི་མིག་གིས་མཐའ་བལྟ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདིའི་གཟི་བརླིང་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ། །ཁ་དོག་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ། །འབྱོར་བཞི་
འདི་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཁ་དོག་ཐད་དཔ་དག་འཚལ་

བར་མ་གྲུང་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲུང་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྲོའོ།
འོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ད
པར་གང་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱུད་བཤེས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་ཞིང་དཔག་ཚད་སྟོང་དུ་ག་བརྒྱ་ཚམས་དུ་མཐོ་བར་འཚལ་བར་མ་གྲུང་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲུང་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྲོའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཚེ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གང་ལུང་

ཞོད་པ་དང་། ཁ་ཏོན་བགྲིད་པར་གྲུང་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པར་མ་གྲུང་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲུང་
ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྲོའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་བ
དག་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

{@246A} ༄། ཁིང་དེར་སེམས་ཅན་གང་དག་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་དང་། སློབས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲོལ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྱིདོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤམ་ཏེ་བདག་

བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཚོ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཁིང་དེར་གང་ལྟར་སྐྱེས་པར་གྱི་ཁིང་དཔག་ཏུ་མ་མཆིས། བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཚོ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཁིང་དེར་གང་ལྟར་སྐྱེས་པར་གྱི་ཁིང་དཔག་ཏུ་མ་མཆིས། ཚད་མ་མཆིས་པ་དག་ལྟར་གང་ལྟར་བའདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་ཏུ་སྐྱེས་པའི་མེ་ལོང་གི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་བཞིན་གྱི།

དགྱིལ་འཁོར་བདའ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་ལ་བར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲོལ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྱིདོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤམ་ཏེ་བདག་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཚོ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཁིང་དེར་སྐྱེས་པའི་སྤོང་ལྟ་བུར་སྤོང་གི་བར་སྤོང་གི་བར་

ལས་ལྟ་དང་མིའི་ཡུལ་ལས་ཤིང་ཏུ་འདས་པའི་བདུག་པ་རིགས་བཟང་པོ་དེ་བཞིན་གཤམ་ཏེ་གསལ་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་འོས་པ་དག་དྲི་རབ་ཏུ་བདའ་བའི་པོག་པོར་སྤོང་རིན་པོ་ཆེ་སྤོང་གསལ་ལས་བགྱིས་པ་བརྒྱ་སྤོང་དག་ནས་རྟག་ཏུ་བདུགས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲོལ་མེད་པ་ཡང་དག་

པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྱིདོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤམ་ཏེ་བདག་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཚོ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཁིང་དེར་མེ་ཏོག་དྲི་རབ་ཏུ་བདའ་བ་ཐ་དད་པའི་ཆར་རྟག་ཏུ་འབབ་པར་གྱུར་པ་དང་། རོལ་མོའི་དབྱུངས་སྐྱའི་རོ་ཡི་དུ་མཆི་བའི་སྤྲིན་རྟག་ཏུ་སྐྱེ།

འབྱུང་བར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲོལ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྱིདོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤམ་ཏེ་བདག་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཚོ། བདག་གི་འོད་གྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་མ་མཆིས། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། མཚུངས་པ་

མ་མཆིས་པ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་གསལ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་མིའི་ལས་ལྷན་ཏུ་འདས་པའི་བདེ་
བ་དང་ལྡན་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་
བར་མི་བགྱིའོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་

{@246B} བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཚོ། ཀུན་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དཔག་ཏུ་མ་མཆིས། གངས་མ་མཆིས། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ།
མཚུངས་པ་མ་མཆིས། ཚད་མ་མཆིས་པ་དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གིས་བདག་གི་མིང་ཐོས་ཏེ། ཐོས་མ་ཐག་པ་ལས་
བྱུང་བའི་དགོ་བའི་རྩ་བས་ཚོ་རྗེས་ནས་བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་སྒྲིང་པོའི་མཐའི་བར་དུ་གཟུངས་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོ་
ན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྱིའོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཚོ། ཀུན་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་གངས་མ་མཆིས། བསམ་མི་ཁྱབ།

མཚུངས་པ་མ་མཆིས། ཚད་མ་མཆིས་པ་དག་ན་བྱུང་མེད་གང་དག་གིས་བདག་གི་མིང་ཐོས་ནས་རབ་ཏུ་དང་བ་སྐྱེས་ཏེ། བྱང་
ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ལ། བྱང་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་སྦྲོད་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཚོ་རྗེས་ནས་གལ་ཏེ་བྱང་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་ན་
གཉིས་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲོན་མེད་པ་ཡང་དག་

པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྱིའོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་
འི་ཚོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དཔག་ཏུ་མ་མཆིས། གངས་མ་མཆིས། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། མཚུངས་པ་མ་མཆིས། ཚད་མ་མཆིས་
པ་དག་ན་སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་

བདག་གི་མིང་ཐོས་པར་གྱུར་ལ། མིང་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིང་པོའི་མཐའི་བར་དུ་ཚངས་པར་སྦྱོད་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་
སྲིད་དུ་བདག་སྲོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྱིའོ། །བཙེམ་ལྡན་

འདས་གལ་ཏེ་བདག་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཚོམ་སྐྱོན་གསུམ་

བཅུ་གུ་ཏེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དཔག་ཏུ་མ་མཚེས། བྱངས་མ་མཚེས་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། མཚོངས་པ་མ་མཚེས་པ། ཚ
ད་མ་མཚེས་པ་དག་ན་སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་བདག་གི་མིང་ཐོས་ལ། ཡན་ལག་ལྟའི་ཕྱག་བསྐྱིབས་ཕྱག་འཚོལ་བ་དང་།
དེ་དག་བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིན་རྟོན་གྱིས་བསྟོན་སྤྱད་ཏེ་བསྐྱིབས་མ་གྱུར་པ་དེ་སྤྱིད་ཏེ་བདག་སྤྱོད་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་བྱ
ང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཚོམ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེ་ན་བྱང་

{@24 7A} ༭། ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཚོས་གོས་འཁྱུ་འམ། སྐྱེམས་སམ། འདྲུབ་བམ། འཚོད་པའི་ལས་བགྱིད་པར་གྱུར
ལ། ཚོས་གོས་རིན་པོ་ཚེ་སར་པ་ཁྱེད་ཚོང་རིགས་བཟང་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གནང་བ་དག་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་བགོ
ས་པར་བདག་གིས་འཚོལ་བར་མ་གྱུར་

པ་དེ་སྤྱིད་ཏེ་བདག་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྱིའོ། །བཅོམ་
ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཚོམ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེར་སེམས་ཅན་དག་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་
དགོ་སློང་དག་བཅོམ་པ་ཡོངས་སུ་གསུང་

བ་མ་མཚེས་པ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལྟ་བུར་བདེ་བ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྤྱིད་ཏེ་
བདག་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་
གལ་ཏེ་བདག་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཚོམ་སངས་རྒྱལ་གྱི་

ཞིང་དེར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་བཞེད་པ་རྣམས་པ་

ཇི་ལྟ་བུ་དག་འདོད་པར་གྱུར་པ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་སྒྲོ་ཚོགས་ལས་འཚོལ་བར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་
སྲོལ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་

འཚོང་རྒྱ་བར་མི་བགྲིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཚོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་
གཞན་དུ་སྐྱེས་པ་དག་གིས་བདག་གི་མིང་ཐོས་ལ་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲོལ་མེ
ད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་

འཚོང་རྒྱ་བར་མི་བགྲིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཚོ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གཞན་ན་གཞན་པའི་བྱ
ང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དག་གིས་བདག་གི་མིང་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པར་མ་གྱུ
ར་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་

གནས་ནས་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་འདས་པ་ཅོམ་གྲིས་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔག་ཏུ་མ་མཚིས། གྲངས་མ་མཚིས། བསམ་
གྲིས་མི་ཁྲལ། མཚུངས་པ་མ་མཚིས། ཚང་མ་མཚིས་པ་དག་མཐོང་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་བར་མ་དོར་ཆབ་འཚོལ་བར་མ་གྱུར་པ་
དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲོལ་མེད་པ་

{@247B} ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚོང་རྒྱ་བར་མི་བགྲིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་
ཏེ་བདག་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཚོ། སེམས་ཅན་དག་གིས་བདག་གི་མིང་ཐོས་ལ་ཐོས་མ་ཐག་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བའི་རྩ་བས་སེ
མས་ཅན་རྣམས་བྱང་ཚུབ་གྱི་མཐའི་བར་དུ་རིགས་བཟང་པོའི་རིགས་སུ་

སྐྱེ་བ་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྲོལ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚོང་རྒྱ་
བར་མི་བགྲིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཚོ། འདི་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་བའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་རྣམ
ས་སུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གིས་བདག་གི་མིང་ཐོས་པར་

གྲུང་ལ། དེ་ཐོས་མ་ཐག་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བའི་རྩ་བས་བྱུང་ཚུབ་ཀྱི་མཐའི་བར་དུ་ཐམས་ཅད་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་
པ་ལ་དགའ་བ་དང་། མཚོགས་ཏུ་དགའ་བའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་ཕྱད་པར་མ་གྲུང་པ་དེ་སྤིད་དུ་བདག་སྤྲོད་མེད་པ་ཡང་དགའ་བར་
རྫོགས་པའི་བྱུང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་

བར་མི་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་བྱུང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཚོ་འདི་ལས་གཞན་དུ་གྲུང་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣ
མས་སུ་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གིས་བདག་གི་མིང་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་ཀློག་གི་རྗེས་སུ་སོང་བ་ཞེས་བགྱི་བའི་ཏིང་ལེ་འཇོ
ན་ཐོབ་པར་མ་གྲུང་བ་དང་། བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

དག་ཏིང་ལེ་འཇོན་དེ་ལ་གནས་ནས་སྐད་ཅིག་གཅིག་འདས་པ་ཅུ་གྱིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གངས་མ་མཚིས། དཔ
ག་ཏུ་མ་མཚིས། བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ། མཚུངས་པ་མ་མཚིས། ཚད་མ་མཚིས་པ་དག་ལ་བསྟོ་སྟངས་བགྱིད་ལ། ཏིང་ལེ་འཇོན་དེ་བྱ
ང་ཚུབ་ཀྱི་སྤིང་པོའི་མཐའི་བར་དུ་

བར་མཛོད་ཚབ་འཚལ་བར་མ་གྲུང་པ་དེ་སྤིད་དུ་བདག་སྤྲོད་མེད་པ་ཡང་དགའ་བར་རྫོགས་པའི་བྱུང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པ
ར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་བྱུང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཚོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སེམས་ཅན་གང་
དག་སྐྱེས་པར་གྲུང་པ་དེ་དག་ཚོས་བསྟན་པ་རྣམས་

པའི་ལྟ་བུ་ཉམ་འཚལ་བར་གྲུང་བ་ཚོས་བསྟན་པ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ཐོས་པར་མ་གྲུང་པ་དེ་སྤིད་དུ་བདག
སྤྲོད་མེད་པ་ཡང་དགའ་བར་རྫོགས་པའི་བྱུང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་
བདག་བྱུང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཚོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

{@248A} །ཟླ། །ཞིང་གཞན་དག་ཏུ་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གིས་བདག་གི་མིང་ཐོས་པ་དེ་དག་བདག་གི་མིང་ཐོ
ས་མ་ཐག་ཏུ་སྤྲོད་མེད་པ་ཡང་དགའ་བར་རྫོགས་པའི་བྱུང་ཚུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་མ་གྲུང་པ་དེ་སྤིད་དུ་བདག་སྤྲོད་མེད་པ་
ཡང་དགའ་བར་རྫོགས་པའི་བྱུང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་

མི་བགྲིལོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཚོ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གཞན་དག་ཏུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
གང་དག་གིས་བདག་གི་མིང་ཐོས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་བདག་གི་མིང་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་བཟོད་པ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུ
མ་པ་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་

གྱི་ཚོས་རྣམས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྲིལོ། །ཀུན་དག་འཕོ་དེ་ནས་དགོས་ཚེས་གྱི་འབྲུང་གནས་དེས་སློབ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་
འདི་ལྟ་བུ་འདི་དག་བསྟན་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཐུས་

དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གསོལ་རྟོ། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་ཚོ་སློབ་ལམ་མཚོག་། །ཁྱད་པར་འཕགས་པ་
རྣམས་འདི་འདྲར་མ་གྱུར་ན། །སློབས་བཅུ་མངའ་བ་མཚུངས་བ་མཚིས་སྤྱི་ན་པའི་གནས། །མི་ཡི་སང་གོ་སེམས་ཅན་སྤིང་པོར་
བདག་མ་གྱུར། །གལ་ཏེ་

བདག་ཞིང་རྣམས་དེ་འདྲར་མ་གྱུར་ལ། །སེམས་ཅན་དབུལ་མངའོར་མང་སྐུལ་བར་མ་གྱུར་ཅིང་། །སྤྲུག་བསྐུལ་གྱུར་བའི་མི་
དག་བདེ་བར་མ་བགྲིས་པར། །མི་ཡི་རྒྱལ་པོ་དགོན་མཚོག་ཏུ་ཞི་བདག་མ་གྱུར། །བདག་གི་བྱང་ཚུབ་སྤིང་པོར་ཉེ་བར་མཚིས་པ་
འི་ཚོ། །སློབས་བཅུ་དག་གི་ཞིང་རྣམས་

མང་པོ་ཐ་གྲུ་ཆེ། །མཐའ་ཡས་དག་ཏུ་མིང་ཞི་གྲགས་པར་མ་གྱུར་པར། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་སློབས་བརྟེས་པར་ཞི་བདག་མ་གྱུ
ར། །བྱང་ཚུབ་མཚུངས་མེད་ཞི་བའི་ཡང་དག་ཚོལ་བ་ན། །དྲན་དང་སློབ་སློབ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་ཉམས་གྱུར་ཅིང་། །གལ་ཏེ་བད
ག་ཞི་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱད་

གྱུར་ན། །འཇིག་རྟེན་སློབ་པ་སློབས་བརྟེས་པར་ཞི་བདག་མ་གྱུར། །འཁོར་ཏུ་རྒྱལ་འོད་མཚུངས་པ་མ་མཚིས་མཐའ་ཡས་པས། །
སློབས་དང་སློབས་མཚོམས་མགོན་པོའི་སངས་རྒྱལ་ཞིང་ཀུན་ཁྱབ། །འདོད་ཚགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་ཐམས་ཅད་རབ་ཞི་ཞིང་

གཉེན་སངས་རྒྱལ་འགྲུང་། །།བམ་བོ་གཉིས་པ། ཀུན་དགའ་བོ་དགོས་ཚོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་བྱང་རྒྱལ་མེས་དཔལ་མེས་
དཔལ་

ཆེན་པོ་དེ་སློབ་ལམ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་སྟེ། ཀུན་དགའ་བོ་སློབ་ལམ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པ་འདི་
ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་རྒྱལ་མེས་དཔལ་འཁོར་ཉེ་དོ། །སློབ་ལམ་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་དག་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བ་ཉེ་སྟེ། ཉེ་དུ་བྱ
ད་ཀྱི་ཡེ་མེད་པའི་མ་ཡིན་ནོ། །

{@249A} ཅུ། ཀུན་དགའ་བོ་དགོས་ཚོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་
དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་ལམ་པོ་དེའི་སློབ་སྲུང་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་བདུན་དང་བཅས་པ། ཚངས་པ་དང་བཅས་པ། དགོས་ཚུངས་དང་བྲ
མ་ཟེའི་སྐྱེ་དགུ་དང་བཅས་པ། ལྟ་དང་མི་དང་། ལྟ་

མ་ཡིན་དང་བཅས་པའི་མདུན་དུ་སློབ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་དག་བསྟན་ནས། ཡང་དགའ་པའི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་
པ་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དགའ་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞི
ང་ཐ་གྲུ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་དག་འོ།

སྐྱབ་པ། བྱང་རྒྱལ་མེས་དཔལ་འཁོར་ལྟེན་ཅིང་ལོ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་རྩོད་དཔག་ཏུ་མེད། བྱངས་མེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ།
མཚུངས་པ་མེད། གཞལ་ལ་དུ་མེད། ཚད་མེད། བརྗོད་དུ་མེད་པར་ལན་འགའ་ཡང་འདོད་པ་དང་། གཞོད་མེས་དང་། རྣམ་པར་
འཚོ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་

པར་རྟོག་པར་མ་གྱུར། ལན་འགའ་ཡང་འདོད་པ་དང་། གཞོད་མེས་དང་། རྣམ་པར་འཚོ་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་པར་མ་གྱུར།
ལན་འགའ་ཡང་གཟུགས་དང་། སྐྱ་དང་། སྤི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་པར་མ་གྱུར་ཏེ། གཞོན་ལུ་དེ་དེས་ཤིང་འ
གྲོགས་ན་བདེ་བ་དང་། ངང་དུ་ལེན་

པའི་རང་བཞིན་ཅན་དང། དགང་སྤྲོ་བ་དང། གསོ་སྤྲོ་བ་དང། འདོད་པ་ཚུང་བ་དང། ཚོག་ཤེས་པ་དང། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང།
ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང། ཚོངས་པ་མེད་པ་དང། སྤང་བ་དང། མི་དམན་པ་དང། གཡོ་མེད་པ་དང། སྐྱུ་མེད་པ་དང། རང་ཚུལ་བཟང
བ་དང། མཉེན་པ་དང།

སྟོན་པར་སྤྲོ་བ་དང། ཏྲག་ཏུ་བརྩོན་པ་དང། དཀར་པོའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལ་བརྩོན་པ་མི་འདོར་བར་གྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སློན་ལམ་ཆེན་པོ་ཡང་དགའ་པར་བསྐྱབས་པར་གྱུར་ཏེ། །སངས་རྒྱས་དང། ཚོས་དང། དགོ་འདུན་དང། སློ
བ་དཔོན་དང། མཁན་པོ་དང།

དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་གྲུས་པ་དང་བཅས་ཤིང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཏྲག་ཏུ་གོ་ཆ་བསོམ་ཏེ། སྤང་བ་དང། མཉེ
ན་པ་དང། ཚུལ་འཚོས་པ་མེད་པ་དང། ཁ་གསལ་མེད་པ་དང། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོ་བའི་ཚོས་
ཐམས་ཅད་ཡང་དགའ་པར་འཛིན་དུ་

{@249B} བཅུག་བའི་སྤོན་དུ་ནི་འགྲོ། སྤོད་པ་ཉིད་དང། མཚན་མ་མེད་པ་དང། སྤོན་པ་མེད་པ་དང། མདོན་པར་འདུ་བྱ་བ་
མེད་པ་དང། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང། འགག་པ་མེད་པའི་གནས་པས་ནི་གནས་ཏེ། ར་རྒྱལ་མེད་ཅིང་རག་ལེགས་པར་བསྐྱུངས་པར་
གྱུར་ཏེ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་

པ་ན་དེས་རག་གི་ལས་འབྱུང་བ་གང་བདག་དང། གཞན་དང། གཉིས་ཀ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་དེ་ལྟར་སྤྲོས་སྤོས་
རག་གི་ལས་གང་བདག་དང། གཞན་དང། གཉིས་ཀ་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་བརྩོན་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཤེས་བཞིན་ཅ
ན་དུ་གྱུར་ཅིང་གོང་དང། གོང་ཁྲུང་དང། གོང་

རྩལ་དང། དུལ་འཁོར་དང། རྒྱལ་པོའི་སོ་བྱང་འཁོར་རྣམས་སུ་འཇུག་པ་ན་ནམ་ཡང་གཟུགས་དང། སྤྲོ་དང། སྤི་དང། རོ་དང
། རེག་བྱ་དང། ཚོས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང། ཁོང་ཁོ་བ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། །དེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ན་བད
ག་ཉིད་གྱུང་སྐྱེན་པའི་སོལ་ཏུ་

ཕྱིན་པ་ལ་སྐྱོད་ཅིང་གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བརྟུག་གོ། བདག་ཉིད་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བ
ཚོན་འགྲུལ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྐྱོད་ཅིང་གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་
བརྟུག་གོ། གང་དག་དང་ལྡན་ན་གང་དང་གང་དུ་

སྐྱེས་པ་དེ་དང་དེར་གཏེར་བྱེ་བ་ཁག་ཁྲིམས་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་
ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྐྱོད་པ་ན་སེམས་ཅན་བྱེ་བ་ཁག་ཁྲིམས་བརྒྱ་སྟོང་གངས་
མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གང་དག་དག་གི་ལས་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་

པར་སྐྱབས་མ་ཡིན་པ་དེ་སྟེད་སྤྱན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་བཀོད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་གང
ས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་སྟེད་ལ་ན་བཟའ་དང་། ཞལ་ཟས་དང་། གཟིམས་ཚད་སྤྱོད་གྱི་གསོས་སྤོང་དང་། ཡོ་བྱང་རྣམས་ད
ང་། བདེ་བ་ལ་སྐྱུར་བ་ལ་རིག་པར་གནས་པ་

ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྐྱོད་དུ་བྱས། སྤྱི་མར་བྱས། རིམ་གྲོར་བྱས་ཏེ་མཚོན་པ་བྱས་སོ། །སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་རབ་ཏུ་སྤྱིན་པར་བྱ
ས་པ་དང་། ཚོང་དཔོན་དང་། ཁྲིམ་བདག་དང་། རྒྱུན་པོ་དང་། རྒྱལ་རིགས་དང་། བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཤིང་སྤྱི་ལ་ཚེན་པོ་ལྟ་བུ་དག་
ལ་རབ་ཏུ་དགོད་བདེ་དག་ཀྱང་ཚོག་གིས་

{@250A} །། བསྐྱབས་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་སྐྱབས་མ་ཡིན་ཞོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇོམ་བུའི་གྲིང་གི་དབང་ལྷུག་ཉིད་དང་། འཁོ
ར་ལོས་སྐྱུར་བ་ཉིད་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོད་བ་ཉིད་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ཉིད་དང་། རབ་འཐབ་བྲལ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་དགའ་ལྡན་
ཉིད་དང་། རབ་འཕྲུལ་དགའ་ཉིད་དང་། དབང་སྐྱུར་ཉིད་དང་། ལྷའི་

རྒྱལ་པོ་ཉིད་དང་། ཚོངས་པ་ཚེན་པོ་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་བཀོད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་གངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་སྟེ
ད་ལ་བསྐྱོད་དུ་བྱས། སྤྱི་མར་བྱས། རིམ་གྲོར་བྱས་ཏེ་མཚོན་ནས་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་བཏ

བ་བ་དེ་དག་ཀྱང་དག་གི་ལས་གྱིས་བསྐྱོན་པས་མཐར་ཕྱིན་

པར་སྐྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱུད་པ་སྦྱོད་པ་ན་བསྐྱེད་པ་གྲེ་བ་ཁག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དཔག་ཏུ་མེད། གངས་མེ
ད། བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ། མཚུངས་པ་མེད། གཞལ་དུ་མེད། ཚད་མེད། བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཁ་ནས་ལྟའི་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་
ཅན་དན་གྱི་དྲི་རབ་ཏུ་ཞིམ་པའི་བསྐྱེད་

འབྱུང་བ་དང་། སྤྱི་ཁྱུང་བུ་ཐམས་ཅད་ནས་མེ་ཏྲོག་ཡུལ་པ་ལའི་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ན་གཟུགས་བཟ
ང་ཞིང་མཛེས་ལ་བལྟན་སྐྱེག་པ་དང་། ཁ་དོག་བཟང་པོ་རྒྱས་པ་མཚོག་དང་ལྡན་པ་དང་། མཚོན་དང་དཔེ་བྱུང་བཟང་པོས་ལྷུས་
ལེགས་པར་བརྒྱན་པ་དང་། དེའི་རིན་

པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་དང་། གོས་དང་། ཚོས་གོས་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མེ་ཏྲོག་དང་། སྒོས་དང་། བདུག་པ་ད
ང་། སྤོང་བ་དང་། རྒྱག་པ་དང་། གཏུགས་དང་། རྒྱལ་མཚོན་དང་། བ་དན་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། རོལ་མེའི་སྐྱེད
བྱུངས་དང་། སྤྱི་

དབྱུངས་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱི་ཁྱུང་བུ་ཐམས་ཅད་དང་། ལག་པ་གཉིས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ཟས་དང་། སྐྱོ
མ་དང་། བཟའ་བ་དང་། བཅའ་བ་དང་། བལྟག་པ་དང་། རོག་གྲོ་བ་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ལོངས་སྦྱོད་དང་། ཡོ
ངས་སུ་སྦྱུད་པ་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལག་པ་གཉིས་ནས་ཟག་ཅིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དགོ་བ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་སོ། །ཀུན་
དགའ་བོ་དེ་ལྟར་དགོ་སྒོར་ཚོས་གྱི་འབྱུང་གཞས་དེས་སྡོན་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱུད་པ་སྦྱོད་པ་ན་ཡོ་བྱུང་ཐམས་ཅད་ལ་དབ
ང་བའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པར་ཀྱང་རྟོ། །དེ་སྐད་ཅེས་

{@250B} བཀའ་སྤྱུལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཅི་ལགས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཚོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དེ་སྤྲོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ་
འི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཡོངས་

སུ་མྱུང་ན་ལས་འདས་ལགས་སམ། འོན་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སམ། འོན་ཏེ་ད་ལྟར་བྱང་བ་ན་མངོན་པར་རྫོ
གས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། ད་ལྟར་ན་བལྟགས་ལ་འཚོ་ཞིང་གཞེས་ཏེ་ཚོས་ཀྱང་སྟོན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ལུ
ན་དག་འཕོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ནི་

འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་སྤྲོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ་འི་བྱང་ཚུབ
མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ད་ལྟར་བལྟགས་ཏེ་འཚོ་ཞིང་གཞེས་ལ་ཚོས་ཀྱང་སྟོན་ཏེ། འདི་ནས་ལྷུ་བ་ཕྱོགས་སུ་ས
ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གྲེ་བ་ཁག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ན་

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ་འི་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེ
ད་ཅེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཚོད་མེད་པ་དག་དང་། ཉན་ཐོས་མཐའ་ཡས་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་
བསྐྱོར་ཅིང་མདུན་དུ་བདར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཞིང་ལྷན་སུ་མཚོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྡན་ནོ། །དེ་འི་འོད་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་སྟེད་ཅིག་དང་།
། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱ་ལྷན་འདི་སྟེད་ཅིག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྟོང་ལྷན་འདི་སྟེད་ཅིག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱ
སྟོང་ལྷན་འདི་སྟེད་ཅིག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཞིང་གྲེ་བ་ལྷན་འདི་སྟེད་ཅིག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གྲེ་བ་བརྒྱ་ལྷན་འདི་སྟེད་ཅིག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གྲེ་བ་སྟོང་ལྷན་
འདི་སྟེད་ཅིག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གྲེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་ལྷན་འདི་སྟེད་ཅིག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གྲེ་བ་ཁག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་
ལྷན་འདི་སྟེད་ཅིག་ཁྲབ་པར་བྱས་ཏེ་འདུག་གོ་ཞེས་

མཐའི་ཚང་རྟོགས་པར་སྐྱབ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་དགའ་པོ་འོན་ཀྱང་མདོར་བསྟན་ན། ཤར་སྤྱོད་སྲུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གྲེ་བ་ཁྲ
ག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་གའང་གཡུ་ལྷིང་གི་གྲེ་མ་སྟེང་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏེ་བཞུགས་པ་འོད་དཔག་མེད་དེའི་འོད་གྱིས་རྟག་ཏུ་ཁྲབ་པོ། །དེ་
བཞིན་དུ་སྟོང་དང་། ལྷབ་དང་། འབྲུང་དང་། འོག་

{@251A} ཨ། །དང་། སྟེང་དང་། སྤྱོད་སྲུ་མཚམས་གྱི་སྤྱོད་སྲུ་མཚམས་ལེ་ལེ་ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གྲེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་
ཕྱག་གའང་གཡུ་ལྷིང་གི་གྲེ་མ་སྟེང་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏེ་བཞུགས་པ་འོད་དཔག་མེད་དེའི་འོད་གྱིས་རྟག་ཏུ་གྲུ་སྟེ། སང
ས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་གྱི་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱིས་

བྱིན་གྱི་རྒྱབས་གྱིས་འོད་འདོམ་གང་བ་དང་། འདོ་མདོ་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་དང་། ལྷ་པ་དང་། བཅུ་པ་དང་། ཉི་ལུ་པ་
དང་། སུམ་ཅུ་པ་དང་། བཞི་བཅུ་པ་དང་། ལྷ་བཅུ་པ་དང་། འོད་དཔག་ཚད་བཅུ་པ་དང་། འོད་དཔག་ཚད་བརྒྱ་པ་དང་། འོད་དཔག་
ཚད་སྟོང་པ་དང་། འོད་དཔག་ཚད་བརྒྱ་སྟོང་པ་རྣམས་

འོད་དཔག་ཚད་གྲེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་ཏུ་མའི་འོད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་བར་དུ་ཁྲབ་པར་གྱུར་ཏེ་གཞས་པ་ནི་
མ་གཏོགས་སོ། །ཀུན་དགའ་པོ་དཔེ་གང་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏེ་བཞུགས་པ་འོད་དཔག་མེད་དེའི་འོད་གྱི་ཚད་གཞུ
ང་བའི་དཔེ་གཞག་པ་མེད་དེ། ཀུན་དགའ་པོ་རྣམས་གངས་དེས་

ན་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་དེ་འོད་དཔག་མེད་ཅེས་གྲུ་སྟེ། འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ལྷང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། འོད་ཐུག་པ་
མེད་པ་དང་། འོད་ཚགས་པ་མེད་པ་དང་། འོད་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། འོད་རྟག་ཏུ་གཏོང་བ་དང་། ལྷའི་ལོར་བུའི་འོད་དང་། ཐོག
ས་པ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོའི་འོད་དང་།

ཚགས་པར་འགྱུར་བའི་འོད་དང་། དགའ་བར་འགྱུར་བའི་འོད་དང་། མཚོགས་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་འོད་དང་། ཚོམ་པར་འ
གྱུར་བའི་འོད་དང་། ལྷ་བར་འགྱུར་བའི་འོད་དང་། འབྲེལ་པར་འགྱུར་བའི་འོད་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་འོད་དང་། མཚོ
ངས་པ་

མེད་པའི་འོད་དང་། མིའི་དབང་པོ་དང་། ལྷ་འི་དབང་པོ་ཟེའི་གྲིས་གཞོན་པའི་འོད་དང་། ཉེ་མ་དང་ལྷ་བཟེའི་གྲིས་གཞོན་ཅིང་མོ་
ག་མོ་ག་པོར་བྱེད་པའི་འོད་དང་། འཛིག་རྟེན་སྦྱོར་བ་དང་། བརྒྱ་བྱེད་དང་། ཚངས་པ་དང་། གནས་གཙང་མ་པ་དང་། དབང་ལྷན་
ཚེན་པོ་དང་། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཟེའི་གྲིས་

གཞོན་ཅིང་མོ་ག་མོ་ག་པོར་བྱེད་པའི་འོད་དང་། མདོར་བསྐྱེད་འོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་འོད་དེ་ནི་
དྲི་མ་མེད་པ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལུས་ལ་བདེ་བསྐྱེད་པ། སེམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ལྷ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། ལྷ་དང་། གཞོད་སྦྱིན་
དང་། དྲི་ཟ་དང་། ཞམ་མཁའ་ལྗིང་དང་།

{@251B} ལྷོ་འཕྱེ་ཚེན་པོ་དང་། མི་འམ་ཅི་དང་། མི་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་དགའ་བ་དང་། མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་དང་།
བདེ་བ་སྐྱེད་པ། སེམས་ཅན་དགོ་བའི་བསམ་པ་ཅན་རྣམས་ལ་དགོ་བ་དང་། ཡང་བ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། མཁའ་པ་དང་། སྦོད་
ང་མཚོག་ཏུ་དགའ་བྱེད་པའོ། །ཀུན་

དགའ་བོ་རྣམ་གྲངས་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་མཐའ་ཡས་ལྷ་མེད་པ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡོངས་སུ་གང་སྟེ།
བསྐྱེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་དེའི་མཚོན་གྱི་ལས་རྒྱར་བྱས་པ་དང་། འོད་སྤྲུལ་སུ་མཚོགས་པ་ལས་བརྒྱུ་
ས་ཏེ་བརྗོད་ཀྱང་མཚོན་བརྟན་པ་དང་། འོད་

སྤྲུལ་སུ་མཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐའ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་རྣམས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མི་འཛིགས་པ་ཡང་རྒྱུན་ཚད་པ
ར་མི་འགྲུང་རོ། །དེ་ཅིའི་སྦྱིར་ཞེན། ཀུན་དགའ་བོ་འདི་ལྷ་སྟེ། བཙམ་ལྷན་འདས་འོད་དཔག་མེད་དེའི་འོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འགྲུང
པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཤེས་རབ་

དང་། སྦོལ་ས་པ་སྤྱོད་མེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་གཤེགས་པ་མེད། དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་བསམ་གྲིས་མི་ཁྱེད་ལ་ལྷ་མེད་པའི་སྦྱིར་
རོ། །ཀུན་དགའ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་དེའི་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། ཉམ་ཐོས་བྱེད་པ་སྤྲུལ་པ་

དེ་སྟེང་ཅིག་ཅེ་འཇམ་ ཉམ་ཐོས་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་འདི་སྟེང་

ཅིག་ཅེ་འཇམ་ ཉམ་ཐོས་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྱག་འདི་སྟེང་ཅིག་ཅེ་འཇམ་ ཉམ་ཐོས་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་འདི་སྟེང་ཅིག་ཅེ་འཇམ་ གཏམས་ཕྱག་
འདི་སྟེང་ཅིག་ཅེ་འཇམ་ དགྲིགས་ཕྱག་འདི་སྟེང་ཅིག་ཅེ་འཇམ་ ཁྲག་ཁྲིག་ཕྱག་འདི་སྟེང་ཅིག་ཅེ་འཇམ་ ཐེར་འབུམ་ཕྱག་འདི་སྟེང་
ཅིག་ཅེ་འཇམ་ མི་འཁྲུགས་པ་ཕྱག་འདི་སྟེང་ཅིག་

ཅེ་འཇམ་ རྣམ་འདེག་ཕྱག་འདི་སྟེང་ཅིག་ཅེ་འཇམ་ ལྷོ་འབབ་ཕྱག་འདི་སྟེང་ཅིག་ཅེ་འཇམ་ ལྷུ་ལ་བ་ཕྱག་འདི་སྟེང་ཅིག་ཅེ་འཇམ་ དཔ
གཏུ་མེད་པ་ཕྱག་འདི་སྟེང་ཅིག་ཅེ་འཇམ་ གྲངས་མེད་པ་ཕྱག་འདི་སྟེང་ཅིག་ཅེ་འཇམ་ བགྲང་དུ་མེད་པ་ཕྱག་འདི་སྟེང་ཅིག་ཅེ་འཇམ་
མཚུངས་པ་མེད་པ་ཕྱག་འདི་སྟེང་ཅིག་

ཅེ་འཇམ་ བསམ་གྲིས་མི་ཁྲུབ་པ་ཕྱག་འདི་སྟེང་ཅིག་ཅེ་འཇམ་ དེའི་ཚད་གཟུང་བར་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཞོ། །ཀུན་དག་འཕོ་འདི་ལྷ་སྟེང་ཐེར་
ན་དགོས་སྟོང་མིའད་གལ་གྱི་བུ་ཚེན་པོ་རྩུ་འཕྲུལ་ལ་དབར་ཐོབ་པ་དེ་འདོད་ན། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཚེན་པོའི་ཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་
སྐར་མའི་གཟུགས་ཇི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་

{@252A} ཟླ། །ཅད་ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་བགྲང་བ་དེ་ལྷ་ལུ་རི་རྣམ་པའི་རྩུ་འཕྲུལ་དང་ལྷན་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་
ཡོད་པར་གྱུར་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་མི་བྱེད་པར་ལོ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་གྱི་ཉ
ན་ཐོས་དང་པོ་འདུས་པ་བགྲངས་གྱུར་དེ་དག་གིས་བརྒྱའི་ཚར་ཡང་

བགྲངས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་དང་། བརྒྱ་སྟོང་དང་། ཚད་དང་། དཔེ་དང་། ལྷུ་འི་བར་དུ་ཡང་བགྲང་བར་མི་འགྱུར་པོ། །ཀུན་ད
ག་འཕོ་འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོ་ཟེབས་སུ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡོད་པ། ཁྲོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་མི་ལ་ལ
ཞིག་གིས་སྐྱེ་ཚེས་པ་བརྒྱར་གཤེགས་

པའི་རྩེ་མོས་ཚུའི་ཐིགས་པ་གཅིག་སྐྱངས་ན་ཀུན་དག་འཕོ་འདི་ཇི་སྟེས་དུ་སེམས། གང་སྐྱེ་ཚེས་པ་བརྒྱར་གཤེགས་པའི་རྩེ་མོ

ས་རྒྱུ་ཐིགས་པ་གཅིག་སྒྲུབ་པ་དང་། གང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལྷན་ལས་པ་དེ་གཉིས་གང་མང་། གསོལ་པ། བཅོམ་
'ལྷན་འདས་དཔག་ཚད་སྤོང་ཡང་རྒྱ་མཚོ་

ཆེན་པོ་བས་ཉུང་ལགས་ན། རྒྱ་ཚོལ་པ་བརྒྱུར་ག་ཤགས་པའི་རྩེ་མོས་ཆབ་ཐིགས་པ་གཅིག་སྒྲུབ་པ་ལྟ་སྒྲོམ་ཀྱང་ཅི་འཚོལ། བ
ཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཀུན་དགའ་པོ་རྒྱུ་ཐིགས་པ་གཅིག་ལྟ་བུར་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་ག་ཤགས་པ་འོད་
ད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཉམ་ཐོས་དང་པོར་འདུས་

པ་ལ་མོད་གལ་གྱི་བུ་ལྟ་བུའི་དགོས་ཚུལ་ལྟོས་ཀྱིས་ལོ་བྱེ་བ་ཁག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྤོང་དུ་བགྲངས་ཏེ་འདི་སྟེང་ཅིག་གོ་ཞེས་གྲངས་ཀྱི
ས་ཚོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལྷན་ལས་པ་ལྟ་བུ་ནི་གྲངས་ཀྱིས་མཚོད་པར་བལྟ་བ་ཡིན་ན་ཉམ་ཐོས་པ
དུས་པ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་རྣམས་ལྟ་སྒྲོམ་

ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེའི་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ནི་དེ་ལྟར་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་དེ། དེ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་དོ་ཞེས་
བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་དགའ་པོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་ག་ཤགས་པ་འོད་དཔག་མེད་དེའི་ཚོའི་ཚད་ཀྱང་
དཔག་ཏུ་མེད་དེ། བསྐྱེད་པ་འདི་སྟེང་ཅིག་

ཅེ་འཇམ། བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་ཕྱག་འདི་སྟེང་ཅིག་ཅེ་འཇམ། བསྐྱེད་པ་སྤོང་ཕྱག་འདི་སྟེང་ཅིག་ཅེ་འཇམ། བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་སྤོང་ཕྱག་འདི་སྟེ
ད་ཅིག་ཅེ་འཇམ། བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་ཕྱག་འདི་སྟེང་ཅིག་ཅེ་འཇམ། བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་འདི་སྟེང་ཅིག་ཅེ་འཇམ། བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་སྤོ
ང་ཕྱག་འདི་སྟེང་ཅིག་ཅེ་འཇམ།

{@252B} བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྤོང་ཕྱག་འདི་སྟེང་ཅིག་ཅེས་བུ་བཀས་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་ཁག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྤོང་ཕྱག་འདི་སྟེང་ཅི
ག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ཚོའི་ཚད་རྟོགས་པར་སྐྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་དགའ་པོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་ག་ཤགས་པ་འོད་
དཔག་མེད་དེའི་སྐྱ་ཚོའི་ཚད་དེ་ལྟར་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། དེའི་རྒྱུར་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཚོ་དཔག་མེད་ཅེས་བྱའོ། །ཀུན་དགའ་པོ་བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་དེ་གྲུ་
ན་མེད་པ་ཡང་དགའ་བར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མཛོད་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་ནས་ཇི་ལྟར་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འ
དིན་བསྐྱལ་པའི་གངས་དང་། བསྐྱལ་པའི་བགྲད་བའི་

བདར་བཏགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱལ་བ་བཅུ་ལོན་ལོ། །ཀུན་དགའ་པོ་བཙུག་ལྷན་འདས་འོད་དཔག་མེད་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕྱོར་བ་མོད་པ། བདེ་བ་ལོ་ལེགས་པ། ཉམས་དགའ་བ། ལྷ་དང་མི་མང་པོས་གང་བའོ། །ཀུན་དགའ་
པོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ན་སེམས་ཅན་

དམྱལ་བ་མེད་དོ། །དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་མེད་དོ། །ཡི་དགས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་དོ། །ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རིས་མེད་དོ། །མི་ཁོམ་པར་སྐྱེ་བ་
མེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་ན་སྤང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་མི་སྤྱོད་དོ། །ཀུན་དགའ་
པོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དེ་ནི་སྣོན་

སྣ་ཚོ་གསུམ་གྱི་རབ་དུ་ཞིམ་པའི་རང་ཉིད་ལྟར་པའོ། །མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོ་གསུམ་འཕྱོར་པའོ། །རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་ལྗོན་པས་ལེ
གས་པར་བརྒྱན་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྤྱུལ་པའི་བྱ་རྣམས་སྣ་ཚོ་གསུམ་ལོད་དུ་འོང་བ་ཅན་གྱི་ཚོ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་པའོ།
ཀུན་དགའ་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་ལྗོན་པ་

དེ་དག་ནི་ཁ་དོག་ཐ་དང་པ། ཁ་དོག་དུ་མ་པ། ཁ་དོག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་ཡོད་པའོ། །ཀུན་དགའ་པོ་དེ་ན་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་ལྗོན་
པ་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་དང་། གསེར་གྱི་རང་བཞིན་དག་ཡོད་དོ། །དེའུ་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་དང་དེའུ་གྱི་རང་བཞིན་དག་ཡོ
ད་དོ། །བྱི་དུ་འི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་དང་བྱི་དུ་འི་རང་

བཞིན་དག་ཡོད་དོ། །ཤུགས་ཀྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་དང་ཤུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་ཡོད་དོ། །སྤྲུག་གི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་དང་སྤྲུག་གི་རང་བཞི
ན་དག་ཡོད་དོ། །མུ་ཏིག་དམར་པོའི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་དང་མུ་ཏིག་དམར་པོའི་རང་བཞིན་དག་ཡོད་དོ། །རྫིའི་སྤྲིང་པོའི་ཁ་དོག་ལྟ་

བྱ་དང་རྗོལ་སྒྲིང་པོ་འི་རང་བཞིན་དག

{@253A} ཨྱ། ཡོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་གསེར་དང་། དངུལ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་གཉིས་པ་དག་ཡོད་དོ། །གསེར་དང་། དངུལ་
དང་། བེ་དྲུག་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་གསུམ་པ་དག་གྲང་ཡོད་དོ། །གསེར་དང་། དངུལ་དང་། བེ་དྲུག་དང་། ཞེལ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ
བཞི་པ་དག་གྲང་ཡོད་དོ། །གསེར་དང་།

དངུལ་དང་། བེ་དྲུག་དང་། ཞེལ་དང་། སྤྲུག་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ལྔ་པ་དག་གྲང་ཡོད་དོ། །གསེར་དང་། དངུལ་དང་། བེ་དྲུག་དང་
། ཞེལ་དང་། སྤྲུག་དང་། ལྷ་ཏྲིག་དམར་པོ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་དྲུག་པ་དག་གྲང་ཡོད་དོ། །གསེར་དང་། དངུལ་དང་། བེ་དྲུག་དང་
། ཞེལ་དང་། སྤྲུག་དང་། ལྷ་ཏྲིག

དམར་པོ་དང་། རྗོལ་སྒྲིང་པོ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་པ་དག་གྲང་ཡོད་དོ། །ཀུན་དག་འཕོ་དེ་ན་གསེར་གྱི་ཉིང་ལྗོན་པ་རྣམས་
གྱི་རྩ་བ་དང་། རྗོལ་སྒྲིང་པོ་དང་། ཡལ་ག་དང་། ལོ་མ་དང་། འདབ་མ་དང་། མེ་ཏྲོག་རྣམས་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ལ་རྩ་བ་རྣམས་དང་
ལ་གྱི་རང་བཞིན་གོ། །དངུལ་གྱི་ཉིང་ལྗོན་པ་

རྣམས་གྱི་རྩ་བ་དང་། རྗོལ་སྒྲིང་པོ་དང་། ཡལ་ག་དང་། ལོ་མ་དང་། འདབ་མ་དང་། མེ་ཏྲོག་རྣམས་དངུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་འབྲས་བུ་
རྣམས་བེ་དྲུག་རང་བཞིན་གོ། །བེ་དྲུག་ཉིང་ལྗོན་པ་རྣམས་གྱི་རྩ་བ་དང་། རྗོལ་སྒྲིང་པོ་དང་། ཡལ་ག་དང་། ལོ་མ་དང་། འདབ་མ་དང་
། མེ་ཏྲོག་རྣམས་བེ་དྲུག་

རང་བཞིན་ལ་འབྲས་བུ་རྣམས་ཞེལ་གྱི་རང་བཞིན་གོ། །ཞེལ་གྱི་ཉིང་ལྗོན་པ་རྣམས་གྱི་རྩ་བ་དང་། རྗོལ་སྒྲིང་པོ་དང་། ཡལ་ག་དང་།
ལོ་མ་དང་། འདབ་མ་དང་། མེ་ཏྲོག་རྣམས་ཞེལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་འབྲས་བུ་རྣམས་སྤྲུག་གི་རང་བཞིན་གོ། །སྤྲུག་གི་ཉིང་ལྗོན་
པ་རྣམས་གྱི་རྩ་བ་དང་། རྗོལ་སྒྲིང་པོ་

དང་། ཡལ་ག་དང་། འདབ་མ་དང་། མེ་ཏོག་རྣམས་སྤྲུག་གི་རང་བཞིན་ལ་འབྲས་བུ་རྣམས་མུ་ཏིག་དམར་པོའི་རང་བཞིན་གོ། །
མུ་ཏིག་དམར་པོའི་ཤིང་ལྗོན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་། རྫོང་པོ་དང་། ཡལ་ག་དང་། ལོ་མ་དང་། འདབ་མ་དང་། མེ་ཏོག་རྣམས་
མུ་ཏིག་དམར་

པོའི་རང་བཞིན་ལ་འབྲས་བུ་རྣམས་རྫོང་པོའི་རང་བཞིན་གོ། །རྫོང་པོའི་ཤིང་ལྗོན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་། རྫོང་པོ་དང་
། ཡལ་ག་དང་། ལོ་མ་དང་། འདབ་མ་དང་། མེ་ཏོག་རྣམས་རྫོང་པོའི་རང་བཞིན་ལ་འབྲས་བུ་རྣམས་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་
གོ། །ཀྲུན་དག་འཕོ་ཤིང་

{@253B} ལྗོན་པ་ཁ་ཅིག་ནི་རྩ་བ་རྣམས་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ལ་རྫོང་པོ་རྣམས་དངུལ་གྱི་རང་བཞིན། ཡལ་ག་རྣམས་བེ་
དུའི་རང་བཞིན། ལོ་མ་རྣམས་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན། འདབ་མ་རྣམས་སྤྲུག་གི་རང་བཞིན། མེ་ཏོག་རྣམས་མུ་ཏིག་དམར་པོའི་
རང་བཞིན། འབྲས་བུ་རྣམས་རྫོང་པོའི་རང་བཞིན་གོ། །

ཀྲུན་དག་འཕོ་ཤིང་ལྗོན་པ་ཁ་ཅིག་ནི་རྩ་བ་རྣམས་དངུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་རྫོང་པོ་རྣམས་བེ་དུའི་རང་བཞིན། ཡལ་ག་རྣམས་
ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན། ལོ་མ་རྣམས་སྤྲུག་གི་རང་བཞིན། འདབ་མ་རྣམས་མུ་ཏིག་དམར་པོའི་རང་བཞིན། མེ་ཏོག་རྣམས་རྫོང་
པོའི་རང་བཞིན་འབྲས་བུ་རྣམས་གསེར་གྱི་

རང་བཞིན་གོ། །ཀྲུན་དག་འཕོ་ཤིང་ལྗོན་པ་ཁ་ཅིག་ནི་རྩ་བ་རྣམས་བེ་དུའི་རང་བཞིན་ལ་རྫོང་པོ་རྣམས་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན།
ཡལ་ག་རྣམས་སྤྲུག་གི་རང་བཞིན། ལོ་མ་རྣམས་མུ་ཏིག་དམར་པོའི་རང་བཞིན། འདབ་མ་རྣམས་རྫོང་པོའི་རང་བཞིན།
མེ་ཏོག་རྣམས་གསེར་གྱི་རང་བཞིན། འབྲས་བུ་

རྣམས་དངུལ་གྱི་རང་བཞིན་གོ། །ཀྲུན་དག་འཕོ་ཤིང་ལྗོན་པ་ཁ་ཅིག་ནི་རྩ་བ་རྣམས་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་རྫོང་པོ་རྣམས་སྤྲུག་

གི་རང་བཞིན། ཡལ་ག་རྣམས་ལུ་ཉིག་དམར་པོ་འི་རང་བཞིན། ལོ་མ་རྣམས་རྡོ་འི་སློང་པོ་འི་རང་བཞིན་འདབ་མ་རྣམས་གསེར་
གྱི་རང་བཞིན། མེ་ཉོག་རྣམས་དངུལ་གྱི་

རང་བཞིན། འབྲས་བུ་རྣམས་བེ་དྲུ་འི་རང་བཞིན་ལོ། །ཀུན་དགའ་པོ་ཤིང་ལྗོན་པ་ཁ་ཅིག་ནི་རྩ་བ་རྣམས་སྤྱུག་གི་རང་བཞིན་
ལ་སྤྲོད་པོ་རྣམས་ལུ་ཉིག་དམར་པོ་འི་རང་བཞིན། ཡལ་ག་རྣམས་རྡོ་འི་སློང་པོ་འི་རང་བཞིན། ལོ་མ་རྣམས་གསེར་གྱི་རང་བཞི
ན། འདབ་མ་རྣམས་དངུལ་གྱི་རང་བཞིན། མེ་

ཉོག་རྣམས་བེ་དྲུ་འི་རང་བཞིན། འབྲས་བུ་རྣམས་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་ལོ། །ཀུན་དགའ་པོ་ཤིང་ལྗོན་པ་ཁ་ཅིག་ནི་རྩ་བ་རྣམས་
ལུ་ཉིག་དམར་པོ་འི་རང་བཞིན། སྤྲོད་པོ་རྣམས་རྡོ་འི་སློང་པོ་འི་རང་བཞིན། ཡལ་ག་རྣམས་གསེར་གྱི་རང་བཞིན། ལོ་མ་རྣམས་
དངུལ་གྱི་རང་བཞིན། འདབ་མ་རྣམས་

བེ་དྲུ་འི་རང་བཞིན། མེ་ཉོག་རྣམས་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན། འབྲས་བུ་རྣམས་སྤྱུག་གི་རང་བཞིན་ལོ། །ཀུན་དགའ་པོ་ཤིང་ལྗོན་
པ་ཁ་ཅིག་ནི་རྩ་བ་རྣམས་རྡོ་འི་སློང་པོ་འི་རང་བཞིན་ལ་སྤྲོད་པོ་རྣམས་གསེར་གྱི་རང་བཞིན། ཡལ་ག་རྣམས་དངུལ་གྱི་རང་བཞི
ན། ལོ་མ་རྣམས་བེ་དྲུ་འི་རང་བཞིན།

{@254A} ཟླ། འདབ་མ་རྣམས་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན། མེ་ཉོག་རྣམས་སྤྱུག་གི་རང་བཞིན་འབྲས་བུ་རྣམས་ལུ་ཉིག་དམར་
པོ་འི་རང་བཞིན་ལོ། །ཀུན་དགའ་པོ་ཤིང་ལྗོན་པ་ཁ་ཅིག་ནི་རྩ་བ་རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་ལ། སྤྲོད་པོ་རྣམས་ཀྱ
ང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་རང་བཞིན། ཡལ་ག་རྣམས་ཀྱང་རིན་པོ་

ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་རང་བཞིན། ལོ་མ་རྣམས་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་རང་བཞིན། འདབ་མ་རྣམས་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་
རང་བཞིན། མེ་ཉོག་རྣམས་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་རང་བཞིན། འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་ལོ།

། །ཀུན་དགའ་པོ་ཤིང་ལྷོན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་

དང་། རྫོང་པོ་དང་། ཡལ་ག་དང་། ལོ་མ་དང་། འདབ་མ་དང་། མེ་ཏྲོག་དང་། འབྲས་བུ་རྣམས་ནི་འཇམ་པ་རིག་ན་བདེ་བ། རྗེ་ཞི་
མ་པ་དག་གོ། ལྷུང་གིས་བསྐྱོད་ན་དེ་དག་ལས་སྟོན་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྐྱེ་འབྱུང་སྟེ། མཉམ་པ་དང་། འབྲུན་ཞིང་མཉམ་པས་
ཚོགས་མི་ཤེས་པའོ། །ཀུན་དགའ་པོ་

སངས་རྒྱུས་གྱི་ཞིང་དེ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་ཤིང་ལྷོན་པ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་གིས་གང་སྟེ། མཐའ་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་
རྩ་ཤིང་གི་རྫོང་པོ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་འི་ཤིང་ཏ་ལའི་སྟེང་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་རྟོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་གསེར་གྱི་དྲ་བས་ཁབས་པའོ།
། །ཀུན་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་པད་མ་རྣམས་

གྱིས་ཁབས་པའོ། །དེ་ན་པད་མའི་ཚད་དཔག་ཚད་སྟེང་ཅོམ་ཡང་ཡོད། དཔག་ཚད་གྱི་ཚད་ཅོམ་ཡང་ཡོད། དཔག་ཚད་གཅིག་
དང་། གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་དང་། ལྷའི་ཚད་ཅོམ་ཡང་ཡོད་དོ། །དཔག་ཚད་བཅུ་འི་བར་གྱི་ཚད་ཅོམ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ།
། །རིན་པོ་ཆེ་འི་པད་མ་ཐམས་ཅད་

ལས་ཀྱང་འོད་ཟེར་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་དྲུག་འབྱུང་དོ། །འོད་ཟེར་གྱི་རྩ་མོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་གྱི་སྐྱེ་
གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ཅན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མངའ་བ་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་དྲུག་འབྱུང་སྟེ། དེ་ད
ག་ཤར་སྐྱོགས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་

མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་ཏུ་ག་ཤེགས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན་རྟོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟོ་དང་། ལྷབ་དང་། བྱང་གི་སྐྱོག་
ས་དང་། འོག་དང་། རྫོང་དང་། སྐྱོགས་མཚོམས་རྣམས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐ་དད་པ་གངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་ཏུ་
ག་ཤེགས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་

{@254B} །ལ་ཚོས་སྟོན་རྟོ། །ཀུན་དགའ་པོ་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཞིང་དེ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བུ་ལེ་མེད་དོ། །རི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིན

པོ་ཆེ་འི་འགྲུག་གོ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་འི་རབ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁོར་ཡུག་དང་། འཛིན་རྒྱལ་པོ་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་དང་།
རྒྱལ་ཆོ་ཆེན་པོ་རྣམས་མེད་དོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེ་ཀུན་ཏུ་མཉམ་

པ། ཉམས་དགའ་བ་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པ། ས་སྤྱོད་ལ་འཛིན་པོ་ཆེ་རྣམས་སྤོ་ཆོག་གིས་སྤྲོས་པའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུ
ལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའ
ི་རིས་གྱི་ལྷ་རི་རབ་གྱི་དོས་ལ་གནས་པ་དང་།

སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་རི་རབ་གྱི་རྩེ་མོ་ལ་གནས་པ་དེ་དག་གང་ཞ་གནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ཀུན་ད
གའ་བོ་འདི་རི་སྤྲོམ་ཏུ་སེམས། འདི་ན་རི་འཛིན་རྒྱལ་པོ་འི་རབ་གྱི་གོང་མ་ཡང་འཐབ་བྲལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འ
སྤྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་

དང་། ཚངས་རིས་དང་། ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་དང་། ཚངས་ཆེན་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་གང་ཞ་གནས། གསོ
ལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲོས་པ་དང་། ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པོ། བཅོམ་ལྡན་འ
དས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ཀུན་

དགའ་བོ་ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲོས་པ་དང་། ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནི་སྤྲོད་པར་རུང་གི། །སངས་རྒྱལ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་གྱི་དགོ་བ་དང་། རྩེ་འཕྲུལ་དང་། བྱིན་གྱི་རྒྱབ་ས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནི་སུས་ཀྱང་མཐའ་འཇམ། ཚང
ཏོགས་པ་འཇམ། བསམ་པར་མི་

རུས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པོ་ཞེས་རབ་ཏུ་འབྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་བྱས་
པ་དང་། དགོ་བའི་རྩེ་བ་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། རྩེ་འཕྲུལ་དང་། འབྱོར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དག །
སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེར་འབྱུང་བོ།

གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ནི་དེ་ལ་དོགས་པ་འཇམ། ཡིད་གཉིས་སམ། ཐེ་ཚོམ་མ་མཚིས་ཏེ། བདག་ནི་མ་འོངས་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོགས་པ་དང་། ཡིད་གཉིས་དང་། ཐེ་ཚོམ་བསལ་བའི་སྤྲད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དོན་འདི་ཡོངས་
སུ་ལྷོད། །བཅོམ་ལྡན་འདས་

{@255A} ༭། །ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། །ཀུན་དགའ་པོ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་ཀོ། །ཀུན་དགའ་
པོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དེ་ན་ཚུ་ཀླུང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དགའ་འབབ་སྟེ། དེ་ན་ཚུ་ཀླུང་ཚེན་པོ་ཁ་ཚོན་དཔག་ཚད་ཅམ་
དག་ཀྱང་ཡོད། དཔག་ཚད་བཅུ་དང་། ཉི་ལུ་

དང་། སུམ་ཅུ་དང་། བཞི་བཅུ་དང་། ལྷ་བཅུ་འི་བར་དང་། ཁ་ཚོན་དཔག་ཚད་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཚད་ཅམ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཟབས་སུ་
ནི་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་པ་དག་ཡོད་དོ། །ཚུ་ཀླུང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོས་ནི་རབ་ཏུ་ཞིམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཚུར་འབབ་ཅིང་
རིན་པོ་ཆེའི་མེ་ཏོག་སིལ་མའི་ཚོགས་དང་

འབབ་པ་དག་གོ་སྐྱོད་དབྱུངས་སྟན་པ་ཐད་དཔ་སྣ་ཚོགས་དང་ཡང་ལྡན་པ་དག་གོ། །ཀུན་དགའ་པོ་ཚུ་ཀླུང་ཚེན་པོ་དེ་དག་ལས་
ལྷའི་སྤྲུལ་དབྱུངས་ཡན་ལག་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དང་ལྡན་པའི་སིལ་སྟན་དག་མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་བས་ལྷག་པའི་སྐྱོ་ཡིད་
དུ་འོང་བ་འབྱུང་སྟེ། ཚུ་ཀླུང་ཚེན་པོ་དེ་དག་ལས་རྣམ་

པ་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱོ་འབྱུང་བ་ནི་ཟབ་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། བརྒྱན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་།
རྣ་བར་བདེ་བ་དང་། སྟིང་དུ་འོང་བ་དང་། དགའ་བར་བྱ་བ་དང་། སྟན་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། མཉམ་པས་ཚོགས་མི་ཤེས་པ་
དང་། མཉམ་པ་དང་། འབྲུན་པ་དང་།

མི་རྟག་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། མཉམ་ན་བདེ་བ་སྟེ། དེ་དག་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་རྣ་བའི་དབང་པོ་ལ་
གྲག་གོ། །ཀུན་དགའ་པོ་ཚུ་ཀླུང་ཚེན་པོ་དེ་དག་གི་འགྲམ་གཉིས་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོས་ཀྱི་འོང་ལྡོན་པ་དག་གིས་གང་སྟེ། དེ་དག་
ལ་ཡལ་ག་དང་། ལོ་མ་དང་། མེ་

ཏྲིག་དང་། དོག་པ་སྒྲུ་ཚོགས་འཕྲུང་ལོ། །དེ་ན་སེམས་ཅན་གང་དག་ཚུ་གྲུང་གི་འགྲམ་དེ་དག་ཏུ་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་ལྷ་འི་དགའ་
བ་དང་། ཚེ་བ་མྱོང་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ཚུ་གྲུང་དེ་དག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཚོ་འདོད་ན་ཚུ་ལོང་བུ་རྒྱབ་ཅོམ་དུ་གནས་སོ། །འདོད་ན་པུ་
ས་མོ་རྒྱབ་ཅོམ་དང་། འདོད་ན་ཤེད་པ་རྒྱབ་ཅོམ་

དང་། འདོད་ན་མཚན་ཁུང་རྒྱབ་ཅོམ་དང་། འདོད་ན་མིད་པ་རྒྱབ་ཅོམ་དུ་ཚུ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་འི་དགའ་བ་དག་གྲུང་འབྱུ་
ང་ལོ། །དེར་སེམས་ཅན་གང་དག་ཚུ་གྲུང་བར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་དུ་འདོད་ན་ཡང་དེ་དག་ལ་བསིལ་བར་འགྱུར་རོ། །གང་དག་རྫོ་བ་
ར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་དུ་འདོད་ན་ཡང་དེ་

{@255B} དག་ལ་རྫོ་བར་འགྱུར་རོ། །གང་དག་བསིལ་བ་དང་རྫོ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་དུ་འདོད་ན་ཡང་དེ་དག་ལ་ཚུ་དེ་བསི
ལ་བ་དང་རྫོ་བར་འགྱུར་ཏེ་བདེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཚུ་གྲུང་ཚེན་པོ་དེ་དག་གི་ལྷ་འི་ཤིང་ཏམ་ལའི་ལོ་མ་དང་། ཨ་ག་རུ་དང་། རྒྱལ་
གྲི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། རྒྱ་སྒྲིལ་དང་། ཅོན་དན་སྒྲུལ་གྱི་སྟིང་

པོ་དང་། སྒྲིལ་མཚོག་གིས་བསྐོས་པའི་རྒྱུས་ཡོངས་སུ་གང་སྟེ་འབབ་པ་ལྷ་འི་མེ་ཏྲོག་ལྷུང་པ་ལ་དང་། པད་མ་དང་། ལྷ་ལྷུང་དང་
། པད་མ་དགའ་པོ་དང་། སྲི་རབ་ཏུ་ཞིམ་པ་དག་གི་མེ་ཏྲོག་གིས་ཁེབས་པ། ཁོ་ལ་ཁོ་ལ་དག་ན་བྱུང་ང་པ་དང་། བཞད་དང་། ལྷུང་
ལྷུང་དང་། རྒྱུར་པ་དང་། ཀར་ན་དབ་

དང་། བེ་ཚོ་དང་། རི་སྐྱེགས་དང་། ལྷ་བྱུང་དང་། ལྷ་ལ་དང་། ཀ་ལ་པིང་ཀ་དང་། མ་བྱུ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ལྷན་
པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྒྲུལ་པའི་བྱུ་འི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟེན་པ། ངང་པ་དང་། ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཛོལ་པར་བྱས་
པ། འབབ་སྟེགས་བདེབ། འདམ་

རྒྱབ་མེད་པ་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བདལ་བ་དག་གོ། །དེ་ན་གང་གི་ཚོ་སེམས་ཅན་དེ་དག་བདག་ཅག་གི་བསམ་པ་འདི་འདྲ་བ་ཡོངས་
སུ་རྗེགས་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་དུ་འདོད་པ་དེའི་ཚོ་དེ་དག་གི་བསམ་པ་དེ་ལྷ་བུ་དག་ཚོས་དང་ལྷན་པར་ཡོངས་སུ་རྗེགས་པར་འ

གྲུང་རོ། །ཀུན་དགའ་བོ་ཚུ་དེ་ལས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྐྱེ་འབྱུང་བ་གང་

ཡིན་པ་དེས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེར་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་ལ་གོ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ན་སེམས་ཅན་གང་དག་ཚུ་རོགས་
ན་འཁོར་པ་དག་སྐྱེ་འདི་བདག་ཅག་གི་རྣམ་པའི་དབང་པོ་ལ་གྲགས་པར་མ་གྲུར་ཅིག་ཅེས་འདོད་ན་དེ་དག་གི་ལྷ་འི་རྣམ་པའི་དབང་པ
ོ་ལ་གྲགས་པར་མི་འགྲུར་རོ། །གང་སྐྱེ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཐོས་པར་

འདོད་པ་དེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐོས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་དང་། ཚོས་གྱི་སྐྱེ་དང་། དག་འདུན་གྱི་སྐྱེ་
དང་། ས་རོ་ལ་ཏུ་སྐྱེན་པའི་སྐྱེ་དང་། སའི་སྐྱེ་དང་། རྣོབས་གྱི་སྐྱེ་དང་། མི་འཇིགས་པའི་སྐྱེ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ
འི་སྐྱེ་དང་། མ་རོན་པར་ཤེས་པའི་

སྐྱེ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དགའ་བར་རིག་པའི་སྐྱེ་དང་། རྣོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། རྣོན་པ་མེད་པ་དང་། མ་རོན་པར་འདུ་
བྱུང་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་དང་། དཔོན་པོ་མེད་པ་དང་། དགག་པ་མེད་པའི་སྐྱེ་དང་། ཞི་བ་དང་། རབ་ཏུ་ཞི་
བ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྐྱེ་དང་། བྱམས་

{@256A} ཟུ། །པ་ཚེན་པོ་དང་། རྣོང་རྗེ་ཚེན་པོ་དང་། དགའ་བ་ཚེན་པོ་དང་། བཏང་རྣོམས་ཚེན་པོའི་སྐྱེ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོ
ས་ལ་བཟོད་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་བའི་ས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པའི་སྐྱེ་དག་ཐོས་སོ། །དེས་སྐྱེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོས་ནས་དགའ་བ་དང་། མ
ཚོགས་ཏུ་དགའ་བ་རྒྱ་ཚེན་པོ་ཐོབ་པོ། །

དབེན་པ་དང་། ལྡན་པ་དང་། འདོད་ཚགས་དང་བྲལ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཞི་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། འགོག་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཚོ
ས་དང་ལྡན་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་འབྱུང་རོ། །ཀུན་དགའ་བོ་འཇིགས་རྗེན་གྱི་ཁ
མས་བདེ་བ་ཅན་ན་མི་དགོ་བའི་མིང་ཡོད་མེད་

དོ། །སྐྱིབ་པའི་སྐྱེ་ཡོང་མེད་དོ། །རན་སོང་རན་འགོ་རྣམ་པར་ལྷུང་བའི་སྐྱེ་ཡང་ཡོང་མེད་དོ། །ལྷག་བསྐྱེལ་གྱི་སྐྱེ་ཡང་ཡོང་མེད་

དོ། །ཀུན་དགའ་བོ་དེ་ནི་སྐྱུ་གུ་བསྐྱེད་ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བའི་སྐྱེ་ཡང་མེད་ན་སྐྱུ་གུ་བསྐྱེད་དང་སྐྱུ་གུ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་ལྷག་ལ་ཡོད། ཀུན་དགའ་བོ་

མདོར་བསྐྱེད་ན་རྣམས་གངས་འདིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་དགའ་བོ་རྒྱལ་པར་བྱས་ན་བསྐྱེད་པ་འཇ་བསྐྱེད་པ་ལས་ལྷག་པ་ཟད་ཟད་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་བདེ་བའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་ཀྱང་བདེ་བའི་རྒྱ་དེ་དག་གི་མཐའ་རྟོགས་པར་མི་

ལུས་སོ། །ཀུན་དགའ་བོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དེར་སེམས་ཅན་གང་དག་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བར་འགྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུགས་དང་། ལ་དོག་དང་། ལྟོབས་དང་། མཐུ་དང་། རྒྱ་ཞེང་དང་། དབང་དང་། བསོད་ནམས་བསལ་ས་པ་དང་། མདོན་པར་ཤེས་པ་

དག་དང་། གོས་དང་། རྒྱན་དང་། སྐྱེད་མོས་ཚེལ་དང་། གཞལ་མེད་ཁང་དང་། ཁང་པ་བརྟེན་གསལ་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱེད་པ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་དང་། གཟུགས་དང་། སྐྱ་དང་། སྤི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་ཡོངས་སུ་སྐྱེད་པ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་དང་། ཡོངས་སྐྱོད་དང་། ། ཡོངས་སུ་སྐྱེད་པ་རྣམས་པ་

དེ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ཏེ། དཔེར་ན་གཞན་འདྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་འབྲེལ། ཀུན་དགའ་བོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དག་ལས་ཀྱིས་ཟབ་རགས་པའི་ལ་ཟས་མི་ཟའི། ལ་ཟས་རྣམས་པའི་ལྟ་བུ་འདོད་པ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་ཏེ། ལུས་ཚིམ་

{@256B} པར་འགྱུར། གཟུགས་ཚིམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཡང་ལུས་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ལུས་ཚིམ་ནས་སྐྱོས་ཀྱི་རྣམས་པའི་ལྟ་བུ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་འི་སྐྱོས་ཀྱི་རྣམས་པ་དག་གིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་བདུགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་གང་སྤི་དེ་ལ་སྐྱོས་པར་མི་འདོད་པ་དེ་ལ་སྐྱོས་

དེའི་འདྲ་ཤེས་དང་བསྐྱོས་པ་ཙམ་ཡང་འབྲུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་གང་དག་སྒྲིམ་དང་། མེད་བ་དང་། བྱུག་པ་དང་། མྱེ་མ་
དང་། གཏུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་དང་། སིལ་སྒྲུབ་རྣམས་པའི་ལྷ་བྱུང་དག་འདོད་པ་དེ་དག་གི་རྣམས་པ་དེ་ལྷ་བྱུང་དེ་དག་
གིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་།

སྤྱུ་ལྷ་བྱུང་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གོས་ཁ་དོག་ཐ་དང་པ་ཁ་དོག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ཅི་འདྲ་བ་འདོད་པ་དེ་ལྷ་བྱུང་གིས་རིན་པོ་ཆེ་དག་
གིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤྱུ་ལྷ་བྱུང་ཞིང་ལུས་ལ་བགོས་པར་བདག་ཉིད་གྱིས་ཤེས་སོ། །དེ་དག་
འདི་ལྷ་སྟེ། མགོ་འི་རྒྱན་ནམ། རྩ་བའི་རྒྱན་ནམ། མགྲུལ་།

བ་དང་། ལག་པ་དང་། ཀར་པའི་རྒྱན་འདི་ལྷ་སྟེ། ཅོད་པ་དང་། རྩ་ཆ་དང་། གཏུ་བྱུ་དང་། དཔུང་རྒྱན་དང་། རོ་ཤལ་དང་། སེ་མོ་
དོ་དང་། རྩ་རྒྱན་དང་། སོར་གཏུ་བ་དང་། གསེར་གྱི་ཅོད་ཅོང་དང་། རླ་ར་གསལ་དང་། གསེར་གྱི་དྲ་བ་དང་། ལུ་ཏིག་གི་དྲ་བ་དང་།
རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་གྱི་དྲིལ་བུ་།

གཡེར་ཀའི་དྲ་བ་དང་། རྒྱན་འི་ལྷ་བྱུང་འདོད་པ་རྣམས་པ་དེ་ལྷ་བྱུང་གི་རིན་པོ་ཆེ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་སྤྲུས་པ་དག་འདི་ལྷ་སྟེ། རིན་པོ་
ཆེའི་ཤིང་ལྗོན་པ་ལ་འཕྱང་བས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེ་གང་བར་མཐོང་སྟེ། རྒྱན་དེ་དག་གིས་བདག་བརྒྱན་པར་ཡང་ཤེས་སོ། །
དེ་དག་གང་ཁ་དོག་དང་། ཏུགས་དང་།

དབྱིབས་དང་། རྒྱ་ཞེང་གི་བར་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོ་གསལ་གྱི་བ་གམ་བརྒྱ་སྟོང་གིས་བརྒྱན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ལྷ་འི་རས་བཅོས་
བུ་སྣ་ཚོ་གསལ་བཏིང་བ། ལྷས་ཁ་པོ་བཞག་པ་དང་ལྷན་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་འི་ལྷ་བྱུང་འདོད་པ་དེ་ལྷ་བྱུང་གི་གཞལ་མེད་ཁང་དེ་དག་
དེ་དག་གི་མདུན་དུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་རིན་པོ་།

ཆེའི་གཞལ་མེད་ཁང་གྲུབ་པ་དེ་དག་གི་ནང་ན་ལྷ་འི་བུ་མོ་བདུན་སྟོང་བདུན་སྟོང་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་མདུན་གྱིས་བཏུས་
ནས་འཁོད་དེ། ཚེ་ཞིང་དགའ་ལ་དགའ་མགྲུང་སྟོན་དོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ན་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཐ་དང་པ་མེད་དེ། གཞན་
དུ་ན་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བ་སྟོན་གྱིས་ལྷ་དང་མི་ཞེས་བུ་།

{@257A} ༡། །བའི་གྲངས་སུ་འགོ་བཞེ་མ་གཏོགས་སོ། །ཀུན་དགའ་བོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་
པོའི་མདུན་ན་མི་མ་རབས་དང་མི་ཟ་མ་ཞི་ལམ་མེ་མ་ཡིན། ལྷན་ནེ་མ་ཡིན། ལྷང་ཇེ་མ་ཡིན་ཞིང་མི་འཇིགས་པ་མ་ཡིན་ལ་འོད་
གསལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་འཕྲུལ་

དབང་བྱེད་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་ན་ལྷ་འི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེད་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱེད་མོས་ཚེལ་དང་། གཞལ་མེད་ཁང་དང་། བོ་
ས་དང་། རྒྱན་དང་། དབང་དང་། རྩུ་འཕྲུལ་དང་། ཚོ་འཕྲུལ་དང་། དབང་སྐྱུག་གིས་ལམ་མེ་མ་ཡིན། ལྷན་ནེ་མ་ཡིན། ལྷང་ཇེ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཚོས་མཛོན་

པར་རྟོགས་པ་དང་། ཚོས་ལ་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཀུན་དགའ་བོ་དེ་ལ་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཅི་
འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བར་བདེ་བ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་མི་རྣམས་བཟོ་བར་བྱའོ། །ཀུན་དགའ་བོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་
བ་ཅན་དེ་ན་སྤོང་འི་དུས་ཉེ་བར་གནས་

པའི་ཚོ་སྤོང་གསལ་བཞི་ཀུན་ནས་འཕྲུགས་ཤིང་ཀུན་ཏུ་འཕྲུགས་པའི་རྣམས་ལྷང་སྟེ། དེ་དག་གིས་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་ལྷོན་པ་བཟུང་བ།
བཟོན་སྐྱུག་པ། ཁ་དོག་ཐ་དད་པ། ཁ་དོག་དུ་མ་ཡོད་པ། ལྷ་འི་སྤོང་འི་རབ་ཏུ་ཞིམ་པ་སྣོ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པ་དེ་དག་བསྐྱོད།
ཀུན་ཏུ་བསྐྱོད། བསྐྱུལ་ཀུན་ཏུ་

བསྐྱུལ་ནས་དེ་དག་ལས་མེ་ཏོག་རྣམས་པ་མང་པོའི་དྲི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བསྐྱུང་ཅན་བཟོན་སྐྱུག་པ་དག་རིན་པོ་ཆེའི་ས་ཚོན་པོ་དེ་
ལ་འབྲུལ་ཏེ། མེ་ཏོག་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ཀུན་ཏུ་མི་འགྲོང་བདུན་སྟོན་ཅོམ་དུ་བཟུང་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟ་
སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་ས་ལ་མེ་ཏོག་འགྲེམས་

མཁས་པ་ཞིག་གིས་ལག་པ་གཉིས་ཀས་བཟུང་སྟེ། མཉམ་པར་བཀོད་ན་ཤིང་ཏུ་བཟུང་ཞིང་བཟོན་སྐྱུག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེ་ཏོག་
བསྐྱུང་དང་། ཁ་དོག་ཐ་དད་པ་དང་ལྷན་པ་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ཀུན་ཏུ་མི་འགྲོང་བདུན་ཅོམ་ཁྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།

མེ་ཏོག་གི་རྒྱལ་པ་དེ་དག་ནི་འཇམ་པ་སྟེ།

དཔེ་ཚམ་དུ་ན་གོས་ཀ་ཚ་ལིན་དེ་ལྟར་རེ་ག་ན་བདེ་བའོ། །དེ་དག་ནི་རྐང་པ་འཇོག་པ་ན་སོར་བཞི་ཚམ་གྱིས་དམའ་བར་འགྱུར་
ཞིང་རྐང་པ་འདེག་པ་ན་སོར་བཞི་ཚམ་གྱིས་མཐོ་བར་འགྱུར་རོ། །སྤྱི་དོན་དུས་འདས་ནས་ནི་མེ་ཏོག་དེ་དག་གྱུར་མ་ལུས་པ་མེ
དཔའ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་།

{@257B} དེ་དབེན་པ་དང་། ཉམས་དགའ་བ་དང་། དག་པར་འགྱུར་ཞིང་མེ་ཏོག་སྤྲུལ་རྒྱལ་གྱིས་རྫོགས་པ་མེད་པར་འགྱུ
ར་རོ། །དེ་ནས་ཡང་རྫོགས་བཞི་ཀུན་ནས་རྣམ་ལངས་ཏེ། བར་སྤོན་མ་བྱུང་བའི་མེ་ཏོག་སར་པ་དག་མངོན་པར་འཕོར་རོ། །སྤ
རྩེ་ལྟ་བུར་ཉི་མའི་གྲུང་དང་། སྤྱི་དོན་དུས་ཀྱི་ཚོ་དང་། མཚན་མོ་

དང་། རྫོང་དང་། བམ་གྱི་གྲུང་དང་། ཐོར་ངས་གྱུང་དེ་བཞིན་ལོ། །སྤོས་དེ་སྤྲུལ་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱོས་པའི་རྣམ་དེ་དག་ལངས་ནས་མེ
མས་ཅན་དེ་དག་ལ་རེ་ག་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དག་སྤོང་འགོག་པ་ལ་སྤོམས་པར་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུ
ར་རོ། །ཀུན་དགའ་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་དེ་བཞིན་།

ག་ཞེགས་པས་བསྐྱེད་པ་མ་གཏོགས་པར་མེད་དང་། ཉི་མ་དང་། ལྷ་བ་དང་། གཟའ་དང་། རྒྱ་སྐར་དང་། སྐར་མའི་གཟུགས་དང་།
མུན་པ་མུན་གཞག་གི་མིང་དུ་གདགས་པ་ཡོང་མེད་དོ། །ཉིན་མོ་དང་། མཚན་མོར་གདགས་པ་ཡང་ཡོང་མེད་དོ། །ཁྱིམ་ཡོངས་
སུ་འཇོག་པའི་འདུ་ཞེས་གྲུང་།

ཡོང་མེད་དོ། །ཀུན་དགའ་པོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དེ་ན་དུས་དུས་སུ་ལྟ་འཇོག་ཆུང་ཆུང་གི་ཆར་མངོན་པར་འབབ་
བོ། །ལྟ་འཇོག་ཁ་དོག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་དག་དང་། ལྟ་འཇོག་པོ་ཆེ་སྤྲུལ་དང་། ལྟ་འཇོག་པོ་དམ་གྱི་སྤྱེམ་དང་། ལྟ་འ
གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་།

གྱི་ཆར་མངོན་པར་འབབ་བོ། །ལྟ་འཇོག་སྤྱི་དེ་དག་གྱུང་འཇོག་ཏེ། །ལྟ་འཇོག་པོ་ཆེའི་གདུགས་རྩ་མའི་བསིལ་ཡབ་དང་བཅས་པ་ད

གཤམ་ཆམ་མཁའ་ལ་འཛིན་ཏེ། །ལྷ་འི་རོལ་མེའི་དབྱངས་སྒྲ་དག་གྱང་སྒྲོགས་ཤིང་ལྷ་འི་བུ་མོ་དག་གྱང་གར་བྱེད་དོ། །ཀུན་དག་པོ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེར་སེམས་ཅན་གང་དག

སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མྱུང་ན་ལས་འདས་གྱི་བར་དུ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེན། དེ་ཞི་འདི་ལྟ་སྟེ། མ་ངེས་པ་དང་། ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སྤང་བོ་གཉིས་རྣམས་པར་གཞག་པ་འཇག་དགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཀུན་དག་པོ་མདོར་

བསྐྱེད་རྣམས་གངས་འདིས་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྒྱལ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་དག་པོ་རྒྱལ་པར་བསྐྱེད་ན་ནི་བསྐྱེད་པ་ཟད་ཟད་དུ་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་བདེ་བའི་རྒྱ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བརྗོད་གྱང་བདེ་བའི་རྒྱ་དེ་དག་གི་མཐའ་རྟོགས་པར་མི་རྣམས་སོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་

{@258A} ལྟ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གཤམ་གྱིས་གྱུར་ལ། །དམ་པའི་དོན་མཁས་ཡེ་ཤེས་རྣམས་དག་སྟེ། །དེ་དག་བསྐྱེད་པ་འཇག་འོན་ཏེ་ལྷག་པར་ནི། །བདེ་བ་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་པ་རབ་བརྗོད་གྱང་། །བསྐྱེད་པའི་སྤང་བ་

བར་བུ་བརྗོད་པ་ན། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་དེ་དག་ཟད་འགྱུར་གྱི། །བདེ་བ་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་པ་མཐའ་མི་སྤྱིན། །དེ་དག་སྤོབས་པ་འདར་ཟད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །གང་གིས་སྤར་བ་རྒྱལ་སྟེད་འཛིན་རྟེན་ཁམས། །བཞིག་ཅིང་བཏགས་ཏེ་རྒྱལ་དུ་བྱས་གྱུར་པ། །དེ་བས་མང་བའི་འཛིན་རྟེན་ཁམས་གྱི་རྣམས།

རིན་ཚེན་བཀའ་སྟེ་སྤྱིན་པ་བྱིན་པས་ནི། །གང་གིས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འོད་མཚན་དང་། །བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྷུང་འཕགས་རྣམས། །ཐོས་ནས་དག་པ་སྟེ་ཐལ་མོ་སྦྱོར་བྱེད་པ། །བསོད་ནམས་འདི་ཡི་ཚར་ཡང་འགྱུར་མ་ཡིན། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་དེའི། །ཡོན་ཏན་ཐོས་ནས་མགྱུ་དང་

དང་སྐྱོད་ལ། །བདེ་བ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་མཚོག་ཏུ། །འགྲོ་བར་བྱ་མྱེར་མོས་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད། །གང་གིས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་
'འཇིག་རྟེན་གྱི། །མིང་ཐོས་པ་ཡི་བསོད་ནམས་དེ་ལ་ཞི། །ཁིང་མཚོག་ཐ་གྲུ་ཚེན་པོ་དེ་དག་ཀྱུ་ཞ། །ཚད་དཔེར་ཡང་འགྲུར་བ་མ
ཡིན་མོ། །གང་དག་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་ཤེས་

རབ་ཅན། །དེ་དག་དེ་བས་བསོད་ནམས་མང་དུ་འགྲུར། །དོན་དམ་ཐོབ་ཕྱིར་དད་པ་རྩ་བ་སྟེ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐོས་ནས་ཡིད་གཉིས
སོལ། །ཀུན་དགའ་པོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། །བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟར་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །ཀུན་དགའ་
པོ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཕྱོགས་རེ་རེར་ཡང་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁིང་གང་གྲུའི་རྒྱུད་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་གྲུའི་རྒྱུད་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་བཅོམ་
'ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་དེའི་མཚོན་ཡོངས་སུ་རྫོང་དོ། །བསྐྱེད་པ་གསུང་དོ། །གྲགས་པ་རབ་ཏུ་སྐྱོ
གས་སོ། །ཡོན་ཏན་རྫོང་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

སེམས་ཅན་གང་དག་ཁ་ཅིག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་འོད་དཔག་མེད་དེའི་མཚོན་ཐོས་ལ་ཐོས་ནས་ཀྱང་ཐ་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་
གཅིག་ཅི་ཞེས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་དད་དང་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་དགའ་པོ་

{@258B} སེམས་ཅན་གང་དག་ཁ་ཅིག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་རྣམ་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དགོ་བ
འི་རྩ་བ་མང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེར་སྐྱེ་བར་སྐྱོ
ན་ལམ་འདེབས་པ་དེ་དག་འཚི་བའི་དུས་ཉེ་བར་གནས་པ་ན་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་དེ་དགོས་པོ་གོ་ཚོགས་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བ
སྐྱོར་ཅིང་མདུན་གྱིས་བལྟས་ནས་བཞུགས་པར་འགྲུར་ཏེ། དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་འོད་དཔག་མེད་དེ་མཐོང་ནས་རབ་
ཏུ་དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཤི་འཕོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

བདེ་བ་ཅན་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཀླུ་དག་འཛོལ་ལོ་ལྟེང་གི་སྤྱི་བུ་ལམ་སྤྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་དག་གིས་ཚོ་འདི་ཉིད་ལ་
དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པ་འོད་དཔག་མེད་མཐོང་ཡང་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་དུ་སེམས་པ་དེས་སྐྱེ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། ལྷག་པའི་བསམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སེམས་ཡང་དག་པར་བཏང་སྟེ། དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ཡོངས་
སྤྱི་བུ་བར་བྱའོ། །ཀླུ་དག་འཛོལ་གང་དག་ཡང་དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པ་དེ་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་དགོ་བའི་རྩ་བ་མང་པོ་དཔག་
དུ་མེད་པ་རྒྱུ་དུ་བསྐྱེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་

སེམས་ཡང་དག་པར་གཏོང་བ་དེ་དག་འཚི་བའི་དུས་ཉེ་བར་གནས་པ་ན་དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པ་དག་གཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོ་
གས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་པ་དེའི་ཁ་དོག་དང་། དབྱིབས་དང་། ཚུ་ཞེང་དང་། ཞབས་འབྲིང་བ་དགོས་པའི་དགོ་
འདུན་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

སྤྱི་ལ་པ་དག་མདུན་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པ་མཐོང་བས་རབ་དུ་དང་བ་ལ། དམིགས་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་དེ་དང་། རྗེད་པ་མེད་པའི་དྲན་པས་ཤི་འཕྲོམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཀླུ་དག་འཛོལ་སེམས་
ཅན་གང་དག་དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པ་དེ་

ཐ་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཅུ་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བར་ཡང་འདོད་ལ། ཚོས་ཟབ་མོ་དག་
འཚད་པ་ན་དག་འཛོལ་ཅིང་སྐྱིད་ལུག་པ་མེད་ལ་མི་འགོང་མི་ལུ་ཞིང་ཐ་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཅུ་དེ་བཞིན་ག་ཞེས་
གས་པ་འོད་དཔག་མེད་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་དེ། འདོད་

{@259A} ཨ། །པ་ཡང་སྐྱེད་ན་དེ་དག་མི་ལམ་ན་དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པ་འོད་དཔག་མེད་དེ་མཐོང་ཞིང་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁ
མས་བདེ་བ་ཅན་དེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། སྐྱེ་བའི་དཔག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལས་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པར་ཡང་འགྱུར་རོ།

ར་མངོས་ཞེས་འཛོམས། །དགའ་ཞིང་མགུ་བའི་སེམས་ནི་གཞལ་ཡས་གྱིས། །དེ་དག་གིས་ནི་མེ་ཏོག་སྒྲིམ་གཏོར་ནས། །འདྲེན་
པ་དེ་ཡི་སྒྲུབ་སྒྲར་འདི་སྐད་དུ། །

{@259B} བདག་ཅག་ཞིང་ཡང་འདི་འདྲར་གྱུར་ཅེས་སྒྲིམ། །དེ་དག་མེ་ཏོག་སྒྲིམ་པ་གཏོར་མ་ཐག། །དེ་ཚོ་དཔག་ཚད་བརྒྱ
པ་འི་གདུགས་གྱུར་ཏེ། །ལེགས་པར་བརྒྱན་ཅིང་ཡུ་བ་བཀྲ་བས་མངོས། །སངས་རྒྱས་སྐུ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཁེབས་པར་གནས། །བྱང་ཚུ
བ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་དེ་བཞིན་དུ། །བསྟོན་བཀུར་

བྱས་ནས་དགའ་ལྟེ་འདི་སྐད་དུ། །གང་དག་གིས་ནི་མི་མཚོག་མཚོན་ཐོས་པ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་རྙེད་པ་ལེགས་རྙེད་འཛོམས། །
སངས་རྒྱས་ཞིང་འདི་བདག་ཅག་ལྷགས་པས་ན། །བདག་ཅག་གིས་ནི་སྟོན་རྙེད་ལེགས་པར་རྙེད། །བསྐྱེད་པ་སྟོང་དུ་སྟོན་པས་
གང་བསྐྱབས་པ། །རྗེ་ལམ་ལྟ་བུའི་ཞིང་

ནི་ཅི་འདྲ་ལྟོས། །འོད་ནི་དཔག་མེད་གཟི་བཟོན་དཔག་མེད་པ། །སྐྱོ་ཚོ་དཔག་མེད་དགོ་འདུན་དཔག་མེད་པ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔས་བསྐོར་ཅིང་མངོས་གྱུར་པ། །སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་སྤང་པོ་མཚོག་ལ་ལྟོས། །དེ་ནས་ཚོ་དཔག་མེད་གྱིས་འཇུག་མཛད་
ནས། །འོད་འཕྲོ་བྱེ་བ་ཁག་ཁྲི་བུ་སུམ་

ཅུ་དུག། །དེ་དག་ཞལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ནས་སྤྱང་སྟེ། །ཞིང་སྟོང་བྱེ་བ་དག་ནི་ཁྱབ་པར་མཛད། །འོད་འཕྲོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱ
ར་ལོག་སྟེ། །འདྲེན་པའི་སྤྱི་གཙུག་དེར་ནི་ལྟུང་པར་གྱུར། །དེ་ཚོ་འོད་འཕྲོ་ལྟུང་པར་གྱུར་ནས་ནི། །ལྷ་དང་མི་རྣམས་དགའ་བར
བཏུ་སྦྱིད། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་སྐུ་

པོ་གྲགས་ཚེན་པོ། །སྤྱོད་རས་གཟིགས་གྱི་དབང་ལྷུག་དེ་ལངས་ཏེ། །གང་སྐད་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་འཇུག་མཛད་པ། །བཙེམ་ལྷ
ན་དེ་ཡི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གང་ལགས། །སེམས་ཅན་མང་འགྲོལ་པའི་པ་ལྷགས་བརྟེ་ཅན། །དོན་དམ་མཁས་པ་དེ་ནི་ལུང་བསྟན་གསོ
ལ། །གསུང་མཚོག་ཡིད་དུ་མཚེ་

བདེ་ཐོས་ནས། །སེམས་ཅན་དག་ནི་དགའ་བའི་སེམས་སུ་འགྱུར། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་མང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དག །སངས་རྒྱས་བཏུ་སྐྱོད་བདེ་ཅན་འདིར་མཆི་བ། །དེ་དག་ཐོས་ནས་དགའ་བ་ཆེར་སྐྱེད་དེ། །ལྷུང་དུ་ཞིང་འདི་རྣམ་པར་ལྟ་བར་འགྱུར། །རྒྱ་ཆེན་ཞིང་འདི་ལྷགས་པར་

གྱུར་ནས་གྱུར། །ལྷ་ཡི་མིག་དང་ལྷ་ཡི་རྣ་བ་དང་། །ཆོར་བས་བྱམ་དང་སྤོ་གྲོས་མཁས་མཆོག་དང་། །རྩེ་འཕྲུལ་སྟོབས་གྱུར་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་ཆོ་དཔག་མེད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ། །ངས་ནི་སྟོན་ཆོ་སྟོན་ལམ་འདི་སྐྱོད་བཏུ་བ། །སེམས་ཅན་དག་གིས་ང་ཡི་མིང་

{@260A} །། ཐོས་ན། །ང་ཡི་ཞིང་དུ་རྟག་དུ་འོང་བར་ཤོག། །ང་ཡི་སྟོན་ལམ་བཟང་པོ་དེ་རྫོགས་པས། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་མང་དག་ནས་སེམས་ཅན་འོང། །དེ་དག་ང་ཡི་ཞིང་དུ་ལྷགས་ནས་ནི། །དེ་དག་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག། །དེ་ཕྱིར་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་འདིར། །བདག་

གི་ཞིང་ཡང་འདི་འདྲར་འགྱུར་བ་དང་། །བདག་གི་མིང་དང་སྐྱོད་ལྟ་བུ་ལྟར་གྱུར། །སེམས་ཅན་མང་པོ་དགོལ་བར་བྱ་འདོད་པ། །དེ་ནི་ལྷུང་དུ་རིངས་པར་ལ་གོར་དུ། །བདེ་བ་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་སོང་ལ། །འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གན་དུ་སོང་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་སྟོང་ལ་མཆོད་པ་གྱིས། །

རྩེ་འཕྲུལ་སྟོབས་ཀྱིས་ཞིང་མང་སོང་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་མང་ལ་མཆོད་བྱས་ཏེ། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ནས་གྱུར། །དྲོ་ཁར་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེར་ཡང་འོང། །།བམ་པོ་གསུམ་པ། །ཀུན་དགའ་པོ་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་

དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་དེའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཞིང་ནི་འཕང་དུ་དཔག་ཚད་སྟོང་དུ་ག་བརྒྱ་ཡོད་པ། །ཡལ་ག་དང་། །ལོ་མ་དང་། །འདབ་མ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་བརྒྱ་ཚོན་ཚད་དུ་འཕྱུང་བ། །རྩ་བའི་སྟོམས་དང་། །ལྷན་དཔག་ཚད་ལྷ་བརྒྱ་ཡོད་པ། །རྟག་དུ་ལོ་མ་ཆགས་པ། །རྟག་དུ་

མེ་ཏོག་ཚགས་པ། ཏྲུ་ཏུ་འབྲས་བུ་ཚགས་པ། ཁ་དོག་ཐ་དད་པ། ཁ་དོག་བརྒྱ་སྤོང་དུ་མ་ཡོད་པ། ལོ་མ་ཐ་དད་པ། མེ་ཏོག་ཐ་ད
ད་པ། འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ། རྒྱུ་སྤོང་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱུན་པ། ལྷ་བ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་ཚོར་བུ་རིན་པོ་ཆེས་ཡོངས་སུ་གསལ་བ། བརྒྱ་
བྱེད་ཐོགས་པའི་ཚོར་བུ་རིན་

པོ་ཆེས་རྣམ་པར་སྐྱས་པ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བུ་རིན་པོ་ཆེས་གང་པ། རྒྱ་མཚོའི་ཚོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་
སྐྱས་པ། ཁ་དོག་ལྷའི་ལས་འདས་པ། གསེར་གྱི་སྐྱད་པ་འཕྲུང་བ། སེམ་དོ་མཛེས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཚུན་པོ་དང་། རྒྱུ་སྤོང་ད
ད་པ། རོ་ལལ་ཚོག་རྒྱུད་དང་། ལུ་ཏིག་

དམར་པོའི་རྒྱུ་སྤོང་དང་། ལུ་ཏིག་སྤོང་པོའི་རྒྱུ་སྤོང་དང་། སེང་གའི་ཁ་ནས་འཕྲུང་བའི་སྐྱར་གསེར་གྱི་ཚོགས་ཡོད་པ། རིན་པོ་
ཆེའི་སྐྱད་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་དང་། དུང་གིས་མཛོན་པར་སྐྱས་པ། གསེར་གྱི་བྲ་བ་དང་། ལུ་ཏིག་གི་བྲ་བ་དང་། རིན་པོ་
ཆེ་ཐམས་ཅད་གྱི་བྲ་བ་དང་། རིལ་བུ་

{@260B} གཤམ་ཀའི་བྲ་བས་སྤྱེ་བེ་བེས་པ། ཚུ་སྤོང་དང་། བཟ་ཤིས་དང་། གཡུང་དུང་འཁྲིལ་པ་དང་། ལྷ་གམ་ལྟ་བུས་ལེ
གསལ་པར་བརྒྱུན་པ། ཚོར་བུ་འཁྲོལ་བ་དང་། གསེར་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུ་སྤོང་ཐམས་ཅད་གྱིས་བརྒྱུན་པ། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ
འི་རྣམ་པར་རིག་པའི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་

བརྒྱུན་པའོ། །ཀུན་དགའ་པོ་བྱུང་ཚུབ་གྱི་ཤིང་དེ་ནི་རྣམ་གྱིས་བརྒྱུད་པ་ན་སྐྱེད་བྱུངས་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེས་འཛིག་རྟོག་གྱི་
ཁམས་ཚད་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་དོ། །ཀུན་དགའ་པོ་དེ་ལ་བྱུང་ཚུབ་གྱི་ཤིང་གི་སྐྱེད་པའི་ཐམས་ཅན་གང་དག་གི་རྣམ་ལམ་དུ་གྲགས་པ་
དེ་དག་བྱུང་ཚུབ་གྱི་མཐའི་བར་དུ་རྣམ་པར་གྱིས་མི་བཏབ་

པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད། གངས་མེད། བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ། མཚོངས་པ་མེད། གཞལ་དུ་མེད། ཚད་མེ
ད། བརྗོད་དུ་མེད་པ་གང་དག་གི་མིག་ལམ་དུ་བྱུང་ཚུབ་གྱི་ཤིང་དེ་སྤང་བ་དེ་དག་བྱུང་ཚུབ་གྱི་མཐའི་བར་དུ་མིག་ནད་གྱིས་མི

བཏབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཀུན་

དགའ་བོ་སེམས་ཅན་གང་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཤིང་དེའི་དྲི་ཚོར་བ་དེ་དག་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་མཐའི་བར་དུ་ནམ་ཡང་སྣང་ནད་ཀྱིས་
མི་བཏབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཤིང་དེའི་འབྲས་བུའི་རོ་མྱོང་བ་དེ་དག་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་མཐ
འི་བར་དུ་ནམ་ཡང་སྣང་ནད་ཀྱིས་མི་བཏབ་པར་ཤེས་

པར་བྱའོ། །བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཤིང་དེའི་འོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་ཁྱབ་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་མཐའི་བར་དུ་
ནམ་ཡང་ལུས་ལ་ནད་ཀྱིས་མི་བཏབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཀུན་དགའ་བོ་སེམས་ཅན་གང་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཤིང་དེ་ཚོས་ཉིད་
དུ་ངེས་པར་སེམས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེང་ནས་བཟུང་

སྟེ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་མཐའི་བར་དུ་ནམ་ཡང་སེམས་མི་གཡེང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་ཤིང་དེ་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་སྤྲོ་བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལས་སྤྱིར་མི་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་ག
ཤེས་པ་ཚོ་དཔག་མེད་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་གྱི་

སྟོན་ལམ་གྱི་བྱིན་གྱི་སྐབས་དང་། སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་པ་དང་། སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་། སྟོན་པ་འཁོར་ཏུ་རྫོགས་
ས་པ་དང་། འཁོར་ཏུ་བསྐྱོམས་པ་དང་། མི་ཉུང་བ་དང་། མ་ཚང་བ་མེད་པས་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱིར་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་། རྗེས་སུ་འབྱུག་
པ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་

{@261A} ལྟ། །ཚོས་ལ་བཟོད་པ་དང་། བཟོད་པ་རྣམས་པ་གསུམ་འཕྲོ་བོ། །ཀུན་དགའ་བོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་ད
གསངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་གྱུར་
ནས་སྤྲོ་བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་

པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ནི་སེང་གའི་

སྒྲིལ་པོ་སྒྲིགས་པ། གོ་ཚུ་ཚེན་པོ་བཤོས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་ན་ལས་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་ལ་སྐྱབ་གོ།
།ཀུན་དགའ་པོ་སངས་རྒྱལ་གྱི་

ཞིང་དེ་ན་ཉམ་ཐོས་གང་དག་འཁོད་པ་དེ་དག་ནི་འོད་འདོམ་གང་བ་ལ་སྐྱབ་གོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་འཁོད་པ་དེ་
དག་ནི་འོད་དཔག་ཚད་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་པ་ལ་སྐྱབ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་འོད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་རྟག་ཏུ་རྒྱ
ན་མི་འཚད་པར་ཁོར་བྱུག་ཏུ་སྒྲུབ་བས་ཁྱབ་

པར་བྱེད་པ་དེ་གཉིས་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་པོས་འདི་རྒྱན་ཅེས་གསོལ་ཏོ།
།བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དེ་གཉིས་གྱི་མིང་ཅི་ཞེས་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀ
འ་སྐྱེལ་པ། ཀུན་དགའ་པོ་དེ་

གཉིས་ལ་གཅིག་གི་མིང་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ཅེས་བྱའོ། །གཅིག་གི་
མིང་ནི་མཐུ་ཚེན་ཐོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་དགའ་པོ་དེ་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་འདི་ནས་ལེ་འཕོས་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེ
ར་སྐྱེས་སོ། །ཀུན་དགའ་པོ་བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའ་གང་དག་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེར་སྐྱེས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེས་བུ་ཚེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་
ལྡན་པ། དུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། བསམ་གཏན་དང་མདོན་པར་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ། ཤེས་རབ་གྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་མཁ
ས་པ། དབང་པོ་རྫོགས། དབང་པོ་བསྐྱམས་པ་ཀུན་ཤེས་

པའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ། མ་ལྟོས་པ། དབང་པོ་མི་གཡོ་བ། བཟོད་པ་ཐོབ་པ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་སུ་མེད་པ་ལ་སྐྱབ་གོ། ཀུ
ན་དགའ་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེར་སྐྱེས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སངས་རྒྱལ་མཐོང་བ་དང་
མི་བྲལ་བ། བྱང་ཚུབ་གྱི་མཐའི་

{@261B} བར་དུ་ལོག་པར་མི་ལྟར་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བའི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འདི་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་ནམ་ཡང་ཚོ་
རབས་མི་དྲན་པར་མི་འགྱུར་གྱིས་ཏེ་རབས་དྲན་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་དག་དཔེར་ན་ད་ལྟར་གྱི་རབ་ཞིན་དུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བའི་དུས་
ལ་གང་གི་ཚོ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དག་འཛིན་ཏེ་བུ་

འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་པས་དུག་གསལ་དག་ཏུ་གཞུགས་པར་སློབ་སློབ་ལམ་བཟང་པ་རྣམས་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །
ཀུན་དག་འཕོ་བྱང་རྒྱལ་ལོ་སེམས་དཔེར་གང་དག་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེར་སྐྱེས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་གཅིག་བཞིན་འཛིན་
ཏེ་གྱི་ལམས་གཞན་དག་དུ་དོང་ནས་སངས་

རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱེ་བ་ཞུགས་ཤིག་ལྟ་བུ་མ་ལ་བསྐྱེད་བཀུར་བྱེད་དེ། དེ་དག་རྣམས་འདི་ལྟ་བུའི་མེ་ཏོག་དང་། བདུག་པ་
དང་། མར་མེ་དང་། སློམ་དང་། སྤང་བ་དང་། ལྷག་པ་དང་། སྤྲོམ་དང་། ལོ་སེམས་དང་། གཞུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བཅན་དང་
། སིལ་སྐྱེད་དང་། ལྷ་

དབྱུངས་དང་། རོལ་མེའི་དབྱུངས་སྐྱེད་གསལ་མཚོན་པ་བྱེད། །སྐྱེས་དུ་ཇི་ལྟ་བུར་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་
ས་དེ་དག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཐུས་རྣམས་འདི་ལྟ་བུའི་མཚོན་པའི་ཡོ་བྱང་ཐམས་ཅད་ལག་པ་ནས་འ
བྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གིས་མེ་ཏོག་

ནས་རོལ་མེའི་དབྱུངས་སྐྱེད་འདི་བར་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་ལ་མཚོན་པ་བྱེད་ལ། དགོ་བའི་རྩ་བ་མང་
པོ་ཚོད་མེད་གངས་མེད་པ་དག་ཀྱང་སྐྱེད་ཅིང་སྐྱེ་བའི་སོ། །གལ་ཏེ་མེ་ཏོག་གི་སྐོན་བུ་རྣམས་འདི་ལྟ་བུ་ལག་པ་ནས་འབྱུང་བར་
གྱུར་ཅིག་ཅེས་འདོད་ན་ཡང་དེ་དག་གིས་སེམས་

བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྟ་བུའི་མེ་ཏོག་ཁ་དོག་ཐ་དད་པ། སྤི་ཐ་དད་པ་དེ་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྐོན་བུ་དག་ལག་པ་ནས་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་གི་
ས་སྐོན་བུའི་མེ་ཏོག་རྣམས་འདི་ལྟ་བུ་དེ་དག་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་ལ་འཕྲོར་མཛོན་པར་འཕྲོར། མཛོན་པར་རབ་
ཏུ་འཕྲོར། སྐོན་བུའི་མེ་ཏོག་གཏོར་བ་དེ་

དག་ཐམས་ཅད་ལས་ནང་གི་རྒྱུ་ལྡན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྤོང་གི་བར་སྤོང་ལ་དཔག་ཚད་བཅུ་འཛིན་ཚད་ཅམ་གྱི་མེ་ཏོག་གི་གདུག་
ས་སུ་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་མ་ལོས་མ་གཏོར་གྱི་བར་དུ་སྤྱི་མ་ས་ལ་མི་ལྟུང་དོ། །དེ་ན་སློབ་བུའི་མེ་ཏོག་གཏོར་བ་གང་སྤོང་གི་བར་སྤོང་
ལ་དཔག་ཚད་ཉི་ལུ་འཛིན་ཚད་ཅམ་

{@262A} ལྟ། །གྱི་གདུགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད། དཔག་ཚད་སྤོང་ཅུ་དང་བཞི་བཅུ་འཛིན་ཚད་ཅམ་ཡང་ཡོད། སྤོང་གི་བ
ར་སྤོང་ལ་མེ་ཏོག་གི་གདུགས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཚད་ཀྱི་བར་ཅམ་དུ་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །དེ་ན་གང་དག་དགའ་
བ་དང་། མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་རྒྱ་ཚེན་པོ་སྦྱེད་ཅིང་

སེམས་དགའ་བ་རྒྱ་ཚེན་པོ་ཐོབ་ནས་དགོ་བའི་རྩ་བ་གངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཟང་ལོ་ལྷན་གྱི་བཟང་
སྟོང་སྤྲུལ་མང་པོ་ལ་བསྐྱེད་བཀུར་བྱས་ཏེ་སྤོང་གཅིག་ལ་སྤོང་ལོག་ནས་འཛིན་ཏེ་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་གནས་སོ། །བཅོམ
ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་ཚོ་དཔག་

མེད་དེའི་སྤོང་གི་སྤོང་ལམ་གྱི་བྱིན་གྱི་རྒྱ་བས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དང་སྤོང་ཚོས་མཉམ་པ་བྱིན་པ་དང་། སྤོང་གི་རྒྱལ་བ་ལ་ད
གོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤོང་གི་སྤོང་ལམ་འགྱུར་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། མི་ཉུང་བ་དང་། འུ་ཏུ་རྣམ་པར་སྤྱེད་ད
ང་། འུ་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་སྤོང་ལམ་

བཏབ་པ་འགྲུབ་པོ། །ཀུན་དགའ་བོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེར་སྦྱིས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་ཚོས་གྱི་གཏམ་སྤྱོད་བ་དག་གོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེ་ན་སེམས་ཅན་གང་དག་ཡོ
ངས་སུ་འཛིན་པའི་འདུ་ཞེས་འགའ་ཡང་མི་སྦྱེད་དེ།

དེ་དག་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེར་ཀུན་ཏུ་འཚག་ཅིང་རྣམ་པར་རྒྱ་བཞུག་དགའ་བ་དང་། མི་དགའ་བ་མི་སྦྱེད་དོ། །འགྲོ་
བཞུག་ཡང་ལྷོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྲོའི་ལྷོས་པ་དང་བཅས་པར་མ་ཡིན་གོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། གན

པའི་གཏམ་ལ་མི་ལྟ་བུ་གནས་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཏམ་རྣམས་ཀྱིས་སྤོང་པོ་རྟོགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སུ་ཚོལ་བ་ལ་མཁས་པ། ཚོས་

ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཉེ་བར་ཞི་བར་ཤེས་པས་གནས་པ། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་ལུལ་གྱི་ཅི་ཡང་མེད་པ། ལེན་པ་མེད་པ།
སེམས་པ་མེད་པ། སྤང་པོ་མེད་པ། ལེན་པ་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ། མངོན་པར་ཤེས་པ་
རྣམས་ལ་ཐུག་པ་མེད་

པར་གནས་པ། ལུ་བ་མེད་པ་ལ་གནས་པ། སེམས་ཚགས་པ་མེད་པ་ལུ་མ་པ་མེད་པ། ཚོས་ཟབ་པ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་བརྟོན་པ།
སྤྱོད་ལུག་པ་མེད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ལ་འཇུག་པས་འཕགས་པ། བསྐོད་པ་གཅིག་པུ་འི་ལམ་རྗེས་
སུ་ཐོབ་པ་ཐེ་ཚོམ་

མེད་པ། རྟོགས་པ་ལས་རྒྱལ་བ། ཤེས་པ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་པ། ལྷག་པའི་རྒྱལ་མེད་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་པར་འ
ཕགས་ཏེ་རི་རབ་དང་མཚུངས་པ། འཇུགས་པ་མེད་པའི་སྤོངས་རྒྱ་མཚོ་དང་འདྲ་བ། ཤེས་རབ་ཀྱི་འོད་དང་། དཀར་ཞིང་ཤིན་ཏུ་
དཀར་ལ་དག་ཅིང་དགོ་

{@263A} ༡། པའི་སེམས་དང་། གསེར་བཙོ་མའི་ཁ་དོག་འདྲ་བར་སྣང་ཞིང་འོད་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚོག་གིས་
ཉི་ཟླའི་འོད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་བཟོད་པས་ས་དང་མཚུངས་པ། ཉོན་མོངས་
པའི་དྲི་མ་འཁྲུ་བར་འབབ་པས་ཚུ་དང་

འདྲ་བ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤོངས་སེམས་སུ་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྲེག་པའི་སྤྱིར་མའི་རྒྱལ་པོ་དང་མཚུངས་པ། འཇིག་རྟེ
ན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཚགས་པའི་སྤྱིར་རྒྱུང་དང་འདྲ་བ། ཚོས་ཐམས་ཅད་དེས་པར་ཕྱིགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་ཅི་ཡང་མེད་པ་
འི་སྤྱིར་རྣམ་མཁའ་དང་

མཚུངས་པ། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གོས་པའི་ཕྱིར་པད་མ་དང་འབྲུ་བ། ཚོས་དང་ཚོས་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་སྒྲོགས་པ
ས་དུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འབྲུག་ཚེན་པོ་དང་མཚུངས་པ། ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་ཆར་མངོན་པར་འབེབས་པས་ཚར་པ་ཚེན་པོ་དང་འ
བྲུ་བ་ཚོགས་ཚེན་པོ་

ཟིལ་གྱིས་གོམ་པས་ལྷུ་མཚོག་དང་མཚུངས་པ། སེམས་ཤིན་ཏུ་མཚོག་ཏུ་དུལ་བས་གྲང་བོ་ཆེ་ཚེན་པོ་དང་འབྲུ་བ་ཤིན་ཏུ་དུལ་
བས་རྟ་ཅང་ཤེས་བཟང་པོ་དང་མཚུངས་པ། རུལ་དང་མི་འཛིགས་པས་སྐྱག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རི་དགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གོ་དང་
འབྲུ་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ཡོངས་སུ་སྒྲོབ་པས་ཤིང་གི་རྒྱལ་པོ་ནལ་གོ་རྟེན་དང་མཚུངས་པ། མས་ཀྱི་ཚོལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གཡོས་པས་རིའི་རྒྱལ་པོར་
རི་རབ་དང་འབྲུ་བ། བྱམས་པ་ཚད་མེད་པ་བསྐྱོམས་པས་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ། དགོ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱ
བའི་རྗེན་དུ་འགོ་བས་ཚངས་པ་ཚེན་པོ་

དང་འབྲུ་བ། གནས་སུ་སྒྲོགས་པ་མེད་པས་བྱ་དང་མཚུངས་པ། མས་ཀྱི་ཚོལ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཛོམས་པས་བྱའི་རྒྱལ་པོ
ནམ་མཁའ་ལྗིང་དང་འབྲུ་བ། འབྲུང་བར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཡུ་དུ་མ་པར་འི་མེ་ཏོག་དང་མཚུངས་པ། གྲང་བོ་ཆེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་མ
ཉམ་པར་གཞག་པས་རྣམ་པར་

གཡོང་བ་མེད་པ། དབང་པོ་རྣམས་པ་མེད་པ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་མཁམས་པ། བཟོད་པ་དང་ངེས་པ་མེད་པ། མ་རོ
ལ་ལྷན་སུ་མཚོགས་པར་སྒྲོན་པས་ལྷག་དོག་མེད་པ། ཚོས་ཀྱི་གཏམ་རྣམས་ལ་འཛིགས་པ་མེད་པ་ཚོས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བས་ངོ
མས་མི་ལྟོང་བ།

{@263B} ཚོལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བྱི་དུ་དང་འབྲུ་བ། ཐོས་པས་རིན་པོ་ཆེའི་འབྲུང་གནས་དང་མཚུངས་པ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་ཚེན་པོ
ས་རྒྱ་སྟོན་པ། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་ཚེན་པོ་དུང་བ། ཚོས་ཀྱི་དུང་ཚེན་པོ་འབྲུང་བ། ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཚེན་པོ་སྐྱིང་བ། ཚོས་ཀྱི་བ་དན་ཚེན་

པོ་འཛིན་པ། ཚོས་གྱི་སྒྲོན་མ་ཚེན་པོ་རབ་ཏུ་འབར་

བར་བྱེད་པ། ཤེས་རབ་གྱིས་རྣམ་པར་ལྟ་བུ་སྐྱོང་ས་པ་མེད་པ། ཞེ་སྤང་མེད་པ། ཐབ་བཏུལ་བ། དག་པ། སྲིད་བ་མེད་པ། བརྟམ་
པ་མེད་པ། ཡང་དག་པར་འགོད་པ་ལ་དག་པ་བ། གཏོང་བ་བཏང་བ། སྤྱིན་པ་ལ་ལག་བརྒྱུང་བ། ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་ཡང་དག་པ
ར་འགྲེད་པ་ལ་དག་པ་བ། སྤྱིན་པ་

ལ་མེར་སྣ་མེད་པ། འབྲེས་པ་མེད་པ། ཡིད་འཛིགས་པ་མེད་པ། ཚགས་པ་མེད་པ། བརྟན་པ། དཔའ་བ། གཅེས་པ་འཛིན་པ། མོས་
པ་དང་ལྷན་པ། རོ་ཚོ་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པ། ཟུག་རྒྱ་རྒྱུང་བ། ཏུན་པ་མེད་པ། མཛོན་པར་ཤེས་པ་ཐོབ་པ། དེས་པ། འགྲོགས་ཀྱི་བཅའ་
བ། རོ་ནོ་

བྱེད་པ། འཛིག་རྟེན་གསལ་བར་བྱེད་པ། འབྲེན་པ། དག་པ་བའི་འདོད་ཚགས་དང་། རྗེས་སུ་ཚགས་པ་དང་། ཁོང་ཁོ་བ་སྤངས་པ།
དག་པ། ལྷུང་དང་བྲལ་བ། སྲི་མ་མེད་པ། སྲི་མ་གསུམ་སྤངས་པ། མཛོན་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་ཚེན་པ། ལྷུ་འི་སྤྲོ་བས་ཅན།
སྒོན་

ལམ་གྱི་སྤྲོ་བས་ཅན། མི་དམན་པ། གྲུ་གྲུ་མེད་པ། སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཞག་ཞིག་བརྒྱ་སྤོང་ཕྱག་མང་པོ་ལ་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ
། ར་རྒྱལ་གྱི་ཟུག་རྒྱ་བཏོན་པ། འདོད་ཚགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏོ་སྤྲུག་དང་བྲལ་བ། དག་པ། དགོ་བ་ལ་མོས་པ། རྒྱལ་བ་ད
མ་པས་བསྐྱུགས་

པ་དྲུག་འཛིག་རྟེན་ལ་མཁས་པ། སྤྱངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་བསྐྱུབས་པ། རྒྱལ་བས་བསྐྱོད་པ། མེས་པ་དག་པ་དང་ལྷན་པ
། རྒྱལ་མེད་པ། སྤྲུ་བྲུབ་པ། མཉམ་པ་མེད་པ། ཐབ་མེད་པ། གཞལ་དུ་མེད་པ། རྒྱལ་མེད་པ། འདུས་པ་རྒྱུ་ཆེ་བ། ལྷུ་མཚོག་ཏུ་གྲུ
ར་པ།

བདེན་པ་སྤྲོ་བ། སྤོང་དང་ལྷན་པ། དུན་པ་དང་ལྷན་པ། སྤོ་གོས་དང་ལྷན་པ། རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པ། ཤེས་རབ་གྱི་མཚོན་ཚེ་ལག་

ཚ་ཅན། བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ། འོད་དང་ལྡན་པ། ཐབ་དང་། སྲིམ་དང་། ཁོང་ཁོ་བོ་དང་བྲལ་བ། ཚོས་ལ་རྟལ་ཏུ་བརྩོན་པ།
ཚོས་ཐམས་

{@264A} ལྟ། །ཅད་ལ་ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ལ་སྟག་གོ། །ཀུན་དགའ་བོ་མདོར་བསྟུན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སྟག་སྟེ། རྒྱས་པར་བྱུན་གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོའི་ཚད་བསྐྱེད་པ་བྱེ་
བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་གནས་པས་

བསྟན་ཀྱང་སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐའ་བསྟན་པར་མི་རྣམས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མི་འཇིགས་པའི་ཡང་
རྒྱུ་ཚད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ལོ་ན། ཀུན་དགའ་བོ་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་པ་བྲན་མེད་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཀུན་དགའ་བོ་ལོ་
ངས་ལ་རྣམ་སྟོན་སུ་སྟོན་ཏེ་མེ་ཏོག་གཏོར་ལ་ཐལ་མོ་སྦྱུར་ཏེ། གང་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོ་
མ་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་

སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་རྣམས་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དགའ་བ་བཞུགས་ཤིང་འཚོལ་གཞེས་ཤིང་ཚོས་ཀྱང་སྟོན་པའི་སྟོན་པའི་
སྤྱི་ལ་འཚོལ་ཅིག་ །དེའི་མཚན་དེ་ཡང་སྦྱིབ་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་བཅུར་གྲགས་ཏེ། སྟོན་པ་རེ་རེ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་གསུང་ཆགས་པ་མི་མངའ་

ཞིང་གསུང་སྟོན་པ་མི་མངའ་བ་གང་གྱུར་གྱི་སྤྱི་ལ་སྟོན་པ་སྟོན་དགའ་ལན་འགའ་མ་ཡིན་པར་བསྟོན་པ་བཞེད་ཅིང་བསྟོན་དེ།
སྟོན་པར་གསུང་རོ། །དེ་སྟོན་ཅེས་བཀའ་སྟུལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་འདི་སྟོན་ཅེས་གསོ་
ལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་

དེ་བཞིན་གཤམ་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དང་། ཚོད་པག་ཏུ་མེད་པ་
དེ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སངས་རྒྱལ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་རྒྱུ་མང་པོ་ལ་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་
དེ་དག་ལ་ལྟ་འཚའ་ལོ། །ཚོད་པ་ལྟན་

པ་ལྟན་དག་འཕོས་ཚོགས་འདི་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ནས་དེའི་ཚོད་ལ་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ་
འི་སངས་རྒྱལ་དེའི་ཕྱག་གི་མཐེལ་ནས་འོད་གང་གིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་བྱེ་བ་བརྒྱ་རྒྱུ་རྣམས་ཐུབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་
འི་འོད་ལྷུང་པོ། །དེའི་ཚོ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་བྱེ་བ་

{@264B} བརྒྱ་རྒྱུ་མཐུམ་ཅད་ན་རི་ནག་པོ་འཇམ། རི་ན་པོ་ཚེའི་རི་འཇམ། ལྷུང་པོ་འཇམ། ལྷུན་པོ་ཚེན་པོ་འཇམ། བཏང་བ་བྱུང་ད
མ། བཏང་བ་བྱུང་ཚེན་པོ་འཇམ། ཁོར་ཡུག་གམ། ཁོར་ཡུག་ཚེན་པོ་འཇམ། བརྩིགས་བ་འཇམ། ཀ་བ་འཇམ། འཛིན་ལྷན་པ་སྐྱག་པོ་འ
ཇམ། སྐྱེད་མོས་ཚའ་ལམ། གཞལ་

མེད་ཁང་ངམ། ལྷ་དང་མི་གང་སུ་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་འོད་དཔག་མེད་དོའི་འོད་གྱིས་ཐ
ལ་བར་གྱུར་ཅིང་ཟེལ་གྱིས་ཞོན་པར་གྱུར་ཏོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་ལྟར་ནས་མི་ཞིག་འདོམ་གང་ཙམ་ན་འདུག་པ་ལ་མི
ཞིག་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་དེའི་ཚོ་འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་

རྒྱལ་གྱི་མཐུ་དང་། འོད་དེ་ཡོངས་སུ་དག་བའི་སྤྱིར་དགོ་སྤོང་དང་། དགོ་སྤོང་མ་དང་། དགོ་བསྟེན་དང་། དགོ་བསྟེན་མ་དག་དང
། ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། གོད་སྐྱེན་དང་། སྤྱི་བྱ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། བམ་མཁའ་ལྡིང་དང་། མི་འཇམ་ཅི་དང་། ལྷོ་འབྲེལ་ཚེན་པོ་དང་
། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་དག་སངས་

རྒྱལ་གྱི་ཞིང་འདི་ནས་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་འོད་དཔག་མེད་རི་རྒྱལ་པོ་
རི་རབ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ནས་མཛོན་པར་འཕགས་ཏེ། རྩོགས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་མཚན་ནས། ལྷ་མ་མེ།
ལྷ་མ་མེ་ལྷུང་པོ་མཛོན་པ་དེ་དང་། བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཚེན་པོ་དེ་དང་། དག་སྐྱོང་གི་དགོ་འདུན་ཆེན་པོ་ལ་ལྟོའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ས་ཚེན་པོ་འདི་ཚུ་གཅིག་ཏུ་
གྱུར་ན་དེ་ལ་ཤིང་རྫོལ་པ་རྣམས་མེད། རི་རྣམས་མེད། སྤྲིང་རྣམས་མེད། ཚུ་དང་། ཤིང་གོལ་བ་དང་། སྤྲུལ་དང་། བགས་ཚལ་
རྣམས་མེད། ཚུ་གྲུང་རྣམས་

མེད་ཅིང་ངམ་གྲོག་དང་། གཡང་ས་རྣམས་མི་སྣང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ས་ཚེན་པོ་རྒྱ་མཚོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་ཉ་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལས་མངོན་པར་གྱུབ་པའི་འོད་འདོམ་གང་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་
ས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འོད་དཔག་ཚད་བྲེལ་

བརྒྱ་སྟོང་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་རྟགས་སམ། མཚན་མ་ཅུང་ཟད་གྲུང་མེད་དོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་དགའ་བཙམ་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་འོད་དཔག་མེད་དེས་ཉ་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
འི་ཚོགས་དེ་ཟེལ་གྱིས་

{@265A} ༡། །མཚན་ནས་རྩོགས་ཐམས་ཅད་དུ་གསལ་བར་གྲུབ་ཏུ་སྣང་དོ། །དེའི་ཚོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་
དེར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཉ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་དང་། ལྟ་དང་མི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་། འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མངའ་འདི་དང་། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ལྷན་སྐྱབ་པ་དག་སྐྱོང་གི་དགོ་འདུན་ཆེན་པོས་བསྐྱོར་ཅིང་ཚོས་སྟོན་པ་ཡང་སྣང་དོ། །དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
ས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་མི་ཕམ་པ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། མི་ཕམ་པ་ཁྲིད་གྱིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་དེའི་ཡོན་
ཏན་གྱི་རྒྱན་བཀོད་པ་

ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་དང་། སྟོང་གི་བར་སྣང་ལ་གྲུབ་དགའི་ར་བ་ཉམས་དགའ་བ་དག་དང་། བགས་ཚལ་ཉམས་དགའ་བ་ད་
ག་དང་། སྤྲིང་ཚོས་ཚལ་ཉམས་དགའ་བ་དག་དང་། ཚུ་གྲུང་དང་། རྫིང་བུ་ཉམས་དགའ་བ་དག་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་མེ་ཏོག་པད་

མ་དང་། ཀུམ་དང་། ཕད་

མ་དག་པོས་གང་བ་དང་། འོག་ཏུ་སའི་སྤོང་ནས་བཟུང་སྟེ། འོག་མིན་གྱི་གནས་གྱི་བར་གྱི་ནམ་མཁའ་འོས་ལ་མེ་ཏོག་བཀམ་
པ་དང་། མེ་ཏོག་གི་སྤོང་བས་ཀུན་ཏུ་མཛོས་པར་བྱས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོ་གསལ་བཀའ་བའི་སྤོང་གིས་གང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ག
ཞེགས་པས་སྤྱལ་པའི་བྱ་སྒྲ་

ཚོ་གསལ་གྱིས་བསྟན་པ་མཐོང་ངམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐོང་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱལ་པ། མི་ཕ
མ་པ་ཁྲོད་གྱིས་འདི་ལས་གཞན་པའི་བྱའི་ཚོ་གསལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་སྐྱས་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་དེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་དེ་དག་ཏུ་གྱུ་

སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འགྱུར་བ་དག་མཐོང་ངམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མཐོང་ལགས་སོ། །བཅ
ོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱལ་པ། མི་ཕམ་པ་ཁྲོད་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ན་སེམས་ཅན་འདི་དག་གཞལ་མེད་ཁང་དཔ
ག་ཚོད་བརྒྱ་སྟོང་ཡོད་

པ་དག་ཏུ་ལྷགས་སྟེ། བར་སྐྱང་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་དེ་དག་མཐོང་ངམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མཐོང་ལགས་
སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱལ་པ། མི་ཕམ་པ་འདི་ཇི་སྟེ་མ་དུ་སེམས། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་གྱི་ལྷ་རྣམས་དང་། འ
ཇིག་རྟེན་གྱི་

{@265B} ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་མི་རྣམས་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ཡོད་དམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་ན
ི་ཐ་དད་དུ་བསྐྱེད་བཀའ་བཀའ་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དེའི་མི་རྣམས་ཞི་ཇུ་འཕྲུལ་
ཆེ་བའི་བར་དུ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱལ་

པ་། མི་ཕམ་པ་ཁྲོད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དེ་ན་མི་ཁ་ཅིག་བདམ་ཆེན་པོ་དག་གི་མངལ་ན་གནས་པ་མཐོང་ང

ལ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སུམ་ཅུ་ཚུ་གསུམ་དང་། འཐབ་བྲལ་གྱི་ལྟ་རྣམས་གཞལ་མེད་ཁང་དཔ
གཚན་ལྟ་བུའམ། དཔག་ཚད་བརྒྱ་

པ་འམ། དཔག་ཚད་ལྟ་བུའམ་རྣམས་སུ་ཞུགས་ཏེ། ཚེ་དགའ་ཞིང་དགའ་མགུར་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་
གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དེའི་མི་ཁ་ཅིག་པད་མ་ཆེན་པོ་དག་གི་མངལ་ན་གནས་པར་མཐོང་ལགས་སོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་དེ་ན་སེམས་ཅན་བརྟུན་ཏེ་འབྲུང་བ་

གང་དག་པད་མ་རྣམས་ལ་སྐྱེལ་མོ་གྲུང་བཅས་ཏེ་འབྲུང་བ་དག་གྲུང་མཆིས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁ་ཅིག་པད་མའི་མངལ་ན་
གནས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་པད་མ་ལ་སྐྱེལ་མོ་གྲུང་བཅས་ནས་བརྟུན་ཏེ་འབྲུང་བ་དེའི་རྒྱ་ནི་གང་ལགས། རྟེན་གང་ལགས། བ
ཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། མི་

པམ་པ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དག་ན་གནས་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་དུ་ལྷུང་བའི་སེམས་གྱིས་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་ནི་དེ་ན་མངལ་ན་གནས་སོ། །གང་ད
ག་ཐེ་ཚོམ་མེད་ཅིང་སོམ་ཉི་མེད་དེ། འཇིག་

རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་པ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ
ཤེས་ཆགས་པ་མེད་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དང་ལ་མོས་པ་དེ་དག་ནི་པད་མ་རྣམས་ལ་སྐྱེལ་མོ་གྲུང་བཅས་ནས་བརྟུན་ཏེ་བྱུང་ངོ་།
།མི་པམ་པ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་ན་གནས་པ་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོག་
ས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་ལ་བཟླ་བ་དང་། དུག་བྱ་བ་དང་། བསྟེན་བཀྲུང་བྱ་བར་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་ཐེ་ཚོམ་མི་སྐྱེད་
ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་

{@266A} ༄༅། །ཆགས་པ་མེད་པ་ལ་སོམ་ཉི་མེད་ཅིང་རང་གི་དགོངས་པ་རྩ་བ་ཡང་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་སྐྱེ་ལོ་ཀྱང་བཅས་
ནས་བརྗེས་ཏེ་འབྲུང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་གཞན་དག་དང་
འབྲུང་བར་ཡུན་ཚམ་གྱིས་ལུས་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །མི་ཕམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་།

ཤེས་རབ་ཀྱི་རེམ་པ་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐེ་ཚོམ་དུ་ལྷུང་བའི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འདི་ལྟར་ལོ་ལྷ་བརྒྱུར་སངས་རྒྱས་མཐོ་
ང་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཤིང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་མཐོང་བ་དང་། ཚོས་མཉམ་པ་དང་ཚོས་ཀྱི་གཏམ་དང་། དགོ་བའི་སྦྱོད་
པ་དང་། དགོ་བ་སྲུན་སྲུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་

ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཚུང་བ་ལ་ལྟོས། མི་ཕམ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་རྒྱ
ལ་རིགས་སྤྱོད་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་ཁྲི་མོན་གསེར་དང་། བེ་དུུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲུམ་པ། དར་དང་། ཐོང་བ་དང་། ལྷ་ལྡིའི་
ཚོགས་སྤྱུངས་པ། ཚོན་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་བྲེ་རེ་

བྲེས་པ། རས་བཅོས་བྱ་བའི་དང་། མེ་ཏོག་སིལ་མ་སྒྲ་ཚོགས་བཀྲམ་པ། བདུག་པ་རྒྱ་ཚེན་པོས་བདུགས་པ། ཁང་བཟངས་དང་། བ
སིལ་ཁང་དང་། སྐར་ཁུད་དང་། ཁ་ཁྱེར་དང་། རྟ་བ་བས་དང་། བ་གམ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། གསེར་
དང་། རིན་པོ་ཆེའི་དྲིལ་བུ་གཡེར་ཁའི་བྲ་

བས་བྲེས་པ། ལྷ་བཞི་ལྷམ་པ། ཀ་བ་བཞི་བྱུག་པ། སྒོ་བཞི་བའི་དང་། ཐེམ་སྐྱས་བཞི་བཅས་བཞི་གཡོང་པ། རྒྱལ་པོ་དེའི་བུ་ཉེས་
པ་ཞིག་གིས་སྤྱིར་ཁྲི་མོན་དེར་བཅུག་སྟེ། འཇོམ་བུའི་རྒྱུ་བོའི་གསེར་གྱི་ཁོང་སྐྱེལ་དུ་བཅུག་ལ། དེར་དེའི་ཁྲི་བ་ཤེས་ཏེ། ལྷན་
ཀོན་གི་བའི་དང་བལ། བར་ཚངས་ཅན་

དང་། དལ་ལི་ཀ་བའི་དང་། དལ་ལི་ཀ་འི་རས་ཀྱིས་གདིང་བ་བའི་དང་། དེའི་སྤྲིང་དུ་དར་བའི་དང་། གཡས་གཡོན་གཉིས་
སུ་རྟེན་མ་དམར་པོ་གཞག་ལ་བཀྲ་བ་བལྟན་སྤྲུག་པ་དེ་ལ་དེ་འདྲུག་གྱུང་རུང་ཉལ་ཡང་རུང་། དེའི་ཟས་སྒྲོམ་གཅིང་མ་བསོད་པ

རྣམ་པ་མང་པོ་དུ་མ་བཤམས་ན་མི་

ཕམ་བའ་འདི་ཇི་སྟོན་ཏེ་སེམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེའི་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ནམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ།
གསལ་སོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། མི་ཕམ་པ་འདི་ཇི་སྟོན་ཏེ་སེམས་དེས་དེའི་རོ་ཚྲིང་བར་བྱེད་དམ། མིད་པར་བྱེ
དང་མ། དེས་དེ་དག་འ་

{@266B} བ་འཕྲོག་བམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། རྗོངས་པ་གང་གི་སྤྲད་དུ་རྒྱུ་ལ་པོས་ཁྲི་མོན་དེར་
སྤྲུལ་པ་དེ་ལས་ཐར་པར་འཚལ་ཞིང་རིགས་བཟང་པོ་རིགས་བཟང་པོའི་གཞོན་ལྷོ་དང་། སྤོན་པོ་དང་། བཅུན་མོའི་འཁོར་དང་།
ཚོང་དཔོན་དང་། བྱིས་བདག་དང་། ཁམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་པོ་འམ།

གང་གིས་ཁྲི་མོན་དེ་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་པར་འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱུ་ལ་པོས་བྱེད་བཅོན་ར་དེ་ན་དག་
འ་བ་མ་མཆིས་ཤིང་རྒྱུ་ལ་པོས་མ་གནང་གི་བར་དུ་མི་ཐར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། མི་ཕམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་ཐེ་ཚོམ་དུ་ལྷུང་བས་

དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོམ་ཉི་ཟེན་བེད་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
མཚན་ཐོས་པ་དེ་དང་། སེམས་དང་བཅོམ་ངེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དེར་སྐྱེ་ཡང་པད་མ་རྣམས་ལ་སྐྱེལ་མོ་ཀྱང་བ
ཅས་ཤིང་བརྟུས་ཏེ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི་པད་མ་

རྣམས་ཀྱི་མངལ་ན་གནས་པ་ཚྱིང་སྟེ། དེ་དག་དེ་ལས་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་། གཞལ་མེད་ཁང་དུ་འདུ་ཤེས་ཤིང་གནས་ཏེ། བཤམ
ང་གཅི་མེད། མཆིལ་མ་མེད། ལྷབས་མེད། ཡིད་དང་མི་འཕྲན་པ་མི་འབྱུང་མོད་གྱི། ལོ་ལྷ་བརྒྱུར་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་དང་། ཚོ
ས་ཉམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་མཐོང་བ་དང་། འབེལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་གཏམ་རྣམས་པར་ངེས་པ་དང་། དགོ་བའི་ཚོས་སྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ།

དེ་དག་དེ་ནི་མཛོན་པར་མི་དག་འཛིན་མགུ་བ་མི་འཐོབ་ཀྱི་སྡོན་གྱི་ཉེས་པ་ཟད་ནས་དེ་དག་པད་མའི་མངལ་རྣམས་ནས་འབྱུང་
སྟེ། དེ་དག་དེ་ནས་བྱུང་ཡང་སྤོང་ངམ། འོག་གམ།

ཐད་ཀར་བྱུང་བ་མི་ཤེས་སོ། །མི་ཕམ་པ་འདི་ལྟར་ལོ་ལྔ་བརྒྱུད་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཁྲིམས་ལྟར་སྤོང་མངལ་ལ་བསྟེན་བཀུར་
བྱ་བ་དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་མཛད་པོ་གངས་མེད། ཚད་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་བསྐྱེད་པ་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་དེ་ཐམས་

ཅད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟུང་བའི་ཉེས་པས་བསྐྱབས་པར་མ་གྱུར་པ་ལ་ལྟོས། མི་ཕམ་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
གཞོན་པ་ཚེན་པེ་ཅོམ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ལྟོས། མི་ཕམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དག་གི་ཐེ་ཚོམ་ཡོངས་སུ་སྤྲངས་
ཏེ། བྱུང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྦྱར་དུ་

{@267A} ཅུ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་མཁུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གང་ན་བ
ཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་འཛོམས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་འོད་དཔག་མེད་བཞུགས་པའི་འཇི
ག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགོ་བའི་རྩ་

བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བར་བྱའོ། །དེ་སྐོར་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མི་ཕམ་པས་
། འདི་སྐོར་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་འདི་ནས་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། ས
ངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གཞན་དག་གི་སངས་རྒྱལ་

བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གན་ནས་ཇི་སྟེད་ཅིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྤྱུལ་པ། མི་ཕམ་པ་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞི
ང་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་

ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱལ་བྱེད་ཁག་ཁྲིམ་བརྒྱ་ལྗོངས་མང་པོ་ལ་དགོངས་ཅི་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པས། སྤྱིར་མི་ལྡོག་པར་
ཡོངས་སུ་འགྲུབ་ན་དགོངས་ཅི་ལྟ་བུ་དེ་བས་རྒྱུད་རྩ་རྣམས་ལྟ་སློབ་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་
གན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེད་

ཁག་ཁྲིམ་སྤྲུལ་བཅོམ་བྱུང་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ལའ་གྱི་སྤྲུགས་མཚམས་ན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དཀོན་མཚོ་གཤེགས་ཀྱི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་ཏེ། དེའི་གན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེད་སྤྲུལ་དགུ་བཅུ་འ་
ཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་

བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱར་མའི་འོད་གྱི་གན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེད་སྤྲུལ་ཉི་ལུ་རྩ་གཉིས་འཛིན་རྟེ་
ན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱངས་དཔག་མེད་གྱི་གན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
བྱེད་སྤྲུལ་ཉི་ལུ་རྩ་ལྔ་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་

བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཛིན་རྟེན་གྱི་སྐྱོན་མའི་གན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེད་སྤྲུལ་དགུ་བཅུ་
འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷུ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་གན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེ
མས་དཔའ་བྱེད་སྤྲུལ་དགུ་བཅུ་རྩ་བཞི་འཛིན་རྟེན་གྱི་

{@267B} ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྩལ་བྲལ་འོད་གྱི་གན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ད
པའ་བྱེད་སྤྲུལ་ཉི་ལུ་རྩ་ལྔ་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེང་གའི་གན་ནས་བྱ
ང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྲི་བརྒྱད་ལྗོངས་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་

དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཔལ་བརྟེན་གསུམ་གྱི་གན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེད་སྤྲུལ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅི
ག་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མིའི་དབང་པོའི་གན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ད
པའ་བྱེད་ཁག་ཁྲིམ་སྤྲུལ་འཛིན་རྟེན་གྱི་

ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྣོབས་མངོན་པར་ཤེས་པའི་གན་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
ཉི་མེད་ཉི་མེད་ལྟོང་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་ཏོག་རྒྱུ་མཚོན་གྱི་གན་ནས་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བརྩོན་འགྲུས་ཐོབ་པ།

འཇུག་པ་གཅིག་གིས་ཡང་དག་པར་ལུགས་པ། ཉི་མ་བརྒྱད་པ་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་དགུ་བཅུ་
ཅུ་དགུའི་འཁོར་བ་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་ཕྱག་ཉི་ལྷུ་ལྔ་ལྔ་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
ས་པ་འབར་བའི་བདག་པོའི་གན་ནས་བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་འཛིགས་
པ་བརྟེན་པའི་གན་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་ཕྱག་དྲུག་ཅུ་ཅུ་དགུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་ལ་བལྟ་བ་དང་
། ཕྱག་བྱ་བ་དང་། བསྟེན་བཀུར་

བྱ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱི་བ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །མི་ཕམ་
པ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་དག་གི་གན་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་
བ་ཅན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

འོད་དཔག་མེད་དེ་ལ་བལྟ་བ་དང་། ཕྱག་བྱ་བ་དང་། བསྟེན་བཀུར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འོད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གི་མ་
ཚོན་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ཚང་བར་བརྗོད་ཀྱང་མཐའ་རྟོགས་པར་མི་རྣམས་ལ། །མི་ཕམ་པ་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ད་
ག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་

{@268A} །། །སངས་རྒྱལ་འོད་དཔག་མེད་གྱི་མཚོན་ཐོས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་རྟོན་པའི་སྟེང་ཅིག་ལེགས་པར་རྟོན་
པ་ལ་ལྟོས། སེམས་ཅན་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་དེ་ལ་ཐ་ན་སེམས་དད་པ་གཅིག་ཅོན་རྟོན་པ་དང་། ཚོ

ས་གྲི་རྒྱམ་གྲངས་འདི་ལ་དང་པ་མི་སྤྱེད་པ་དེ་དག་ནི་

དམན་པ་ལ་མོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མི་ཕམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཁྱོད་མོས་པར་བྱ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་དང་བཙས་
པ་དང་། བདུད་དང་བཙས་པ་དང་། ཚོངས་པ་དང་བཙས་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་དང་། བྲམ་ཟེའི་སྐྱེ་དགུ་དང་བཙས་པའི་འཇིག་རྟེན་
གྲི་མ་དུ་ལྷ་དུ་ཚོས་གྲི་རྒྱམ་

གྲངས་འདི་གཟུང་བ་དང་། བཙང་བ་དང་། བསྐྱུག་པ་དང་། ཀུན་ཚུབ་པར་བྱ་བ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཚེར་ཡང་དག་པར་
བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱོམ་པ་ལ་མངོན་པར་དག་པར་བྱ་ལོ། །མི་ཕམ་པ་ཚོས་གྲི་རྒྱམ་གྲངས་འདི་ཉིན་ལག་གཅིག་ཙམ་ཡ
ང་བཟུང་ཞིང་བཙངས་ཏེ། ཀླགས་ཤིང་

ཀུན་ཚུབ་པར་བྱས་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཚེར་ཡང་དག་པར་བཤད་པར་བྱ་ལོ། །ཐ་ན་སྤྱེགས་བམ་ལ་
ལེགས་པར་བྲིས་ཏེ། བཙང་བར་བྱ་ཞིང་དེ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་བྱ་ལོ། །གང་ཞིག་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་དག་ལྟར་དུ་བྲུན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་

རྩོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལས་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པ་ལ་དགོད་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚོ་དཔག་མེད་དེ་ལ་ལྟ་
བ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་བཞེད་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཁྱུད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡོངས་
སུ་གཟུང་བར་འདོད་པ་དེས་

ཚོས་གྲི་རྒྱམ་གྲངས་འདི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཚེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མེས་ཡོངས་སུ་གང་བ་ལས་རྒྱལ་
ཏེ། ཚོས་གྲི་རྒྱམ་གྲངས་འདི་མཉམ་པར་བྱ་ལོ། །ཐོས་ནས་ཀྱང་གཡོང་མ་ལྟར་བའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་རྗེས་སུ་དག་
ལ་བར་བྱ་ལོ། །ཚོས་གྲི་རྒྱམ་

གྲངས་འདི་གཟུང་བ་དང་། ཀུན་ཚུབ་པར་བྱ་བ་དང་། བཙང་བར་བྱ་བ་དང་། ཡི་གེར་བྲི་བ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་སྤྱིར་བཏོན་འགྲུས་

རྒྱལ་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་བརྒྱུ་མ་པར་བྱའོ། །ཐོན་པ་གཅིག་འཛོམས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡང་གཞན་དགལ་བཟོད་པར་བྱའོ། །སྒོར་གསུམ་གྱི་
སྒོར་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་

{@268B} གྱི་ཁམས་མེས་ཡོངས་སུ་གང་བ་དེ་རྒྱལ་ནས་ཀྱང་འགྲོད་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་གཅིག་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པོ། །དེ་ཅི་འི་སྲིད་ཞེ་ན། མི་ཐམས་པ་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་སྤྲུལ་མ་དག་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཉམ་ཅིང་སྤྲོ་བ་མེད་པ་

ཡང་དགའ་བར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་སྲིད་མི་ལྡོག་པའི་སྲིད་པོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་ན་དམ་པའི་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམས་པར་འཛིག་པའི་བར་དུ་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་འདི་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡང་དགའ་བར་བསྐྱེད་པ། སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱོད་པ།

སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞན་བ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ལྟུང་དུ་བསྐྱེད་པའི་འདི་གང་དགའ་གི་རྣེ་ལམ་དུ་གྲགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་རྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་རྟེན་ཅིང་དགའ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྩོད་གྱི་རྒྱུ་བ་ལ་ལྷག་པར་བྱུ་བ་བྱས་པ་དང་། སངས་

རྒྱུས་གྱི་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་བས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་པོ། །ཐོས་ནས་ཀྱང་དགའ་བ་དང་། མཚོགས་ཏུ་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། འཚང་བ་དང་། ལྷོག་པ་དང་། ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དགལ་ཡང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡང་དགའ་བར་རབ་ཏུ་སྐྱོན་པ་དང་།

སྒོམ་པ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཐ་ན་ཡི་གེར་བྲིས་ཏེ་མཚོན་པ་བྱེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་བསོད་ནམས་མང་དུ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བྲག་བར་སྐྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །མི་ཐམས་པ་དེ་ལྟར་ན་ངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་དེ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱང་ད་མེ་ཚོམ་མེད་པར་བརྩོན་པར་

གྲིས་ཤིག སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཚགས་པ་མེད་ཅིང་སྐྱིབ་པ་མེད་པ་ལ། སོམ་ཉི་མ་ཟེ་ནིག། །རྣམ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཚོགས་
དང་ལྷན་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་བརྩོན་རར་ཚུད་ད་རེ། མི་ཕམ་པ་སངས་རྒྱལ་འབྲུང་བ་རྟེན་པར་དགའོ། །ཚོས་བསྟན་བ་རྟེན་པར་དག་
འོ། །དལ་བ་ཕུན་

སྤུལ་ཚོགས་པ་རྟེན་པར་དགའོ། །མི་ཕམ་པ་ངས་སྲོད་ལ་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྲོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་བསྟན་གྱིས་ད་སྲོད་གྱི་
ས་མཛོན་པར་སྲོད་ལ་སྤྲུབས་ཤིག། །མི་ཕམ་པ་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཚུད་མི་ཟ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གཏད་པ་ཆེན་པོ་
བྱའོ། །སངས་རྒྱལ་

{@269A} །། །གྱི་ཚོས་མི་རྣམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པར་གྲིས་ཤིག། །དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་བཀའ་མ་འཇུགས་པ་
ར་ཤེས་གྲིས་ཤིག། །ཡུན་རིང་པོར་གཞོན་པ་དང་། མི་ཕམ་པ་དང་། མི་བདེ་བ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་། ལོག་པར་སྤྱང་བར་གྱུར་
ཏ་

རེ། དེ་ནས་དེའི་ཚོལ་ཚོལ་ལྷན་འདས་གྲིས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །བསོད་ནམས་དག་ནི་མ་བྱས་པ། །འད་
དི་འདྲ་འདི་དག་ཐོས་མི་འགྱུར། །དཔའ་བོ་གང་དག་གྲུབ་གྱུར་པ། །དེ་དག་གསུང་འདི་ཐོས་པར་འགྱུར། །གང་གིས་འོད་

མཛད་འཇིག་རྟེན་མགོན། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་མཐོང་ནས་ནི། །གྲུས་དང་བཅས་པས་ཚོས་ཐོས་པ། །དེ་དག་དགའ་བ་དམ་པ་
འཐོབ། །ལྟ་བུ་ཅན་དང་དམན་དང་ལུ་མ་རྣམས་གྲིས། །སངས་རྒྱལ་ཚོས་ལ་དང་བ་རྟེན་མི་ནས། །གང་དག་སྲོལ་གྱི་སངས་རྒྱལ་

མཚོན་བྱས་པ། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་མགོན་གྱིས་སྤྱད་ལ་སྲོལ། །དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་ལོང་བ་སུན་ཁུང་ན། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་བསྟན་
པར་ག་ལ་ལུས། །དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་གྱི། །ཡེ་ཤེས་མི་རྟོགས་སེམས་ཅན་གཞན་ཅི་སྟོས། །སངས་རྒྱལ་

གྲིས་ནི་སངས་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་མཁྱེན། །ལྟ་སྤྱི་ལྟ་མིན་གཞོན་སྐྱེན་ཉན་ཐོས་མིན། །སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་བཞུགས་པ་ནི། །རང་
སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཡང་འདི་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་ག་ཤེགས། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་དག་དོན་

དམ་མཁས་ཀྱི་ཏེ། །དེ་དག་བསྐྱེད་པ་འཕེལ་བའི་ཏེ་ལྷག་པར་ནི། །སངས་རྒྱལ་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་རྫོང་གྱེད་ཀྱི་ཏེ། །དེ་དག་རབ་
ཏུ་སྦྱང་བ་འདས་ཀྱི་ཏེ། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་མང་པོར་རབ་བརྗོད་ཀྱི་ཏེ། །སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཚད་རྣམས་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་

ལྟར་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རོ་མཚར་ཏེ། །དེ་བས་མཁས་པ་རིག་པའི་རང་བཞིན་མི། །གང་ཞིག་ང་ཡི་ཚིག་ལ་ཡིད་ཚེས་ཏེ། །རྒྱལ་
བའི་ཡེ་ཤེས་ལྷུང་པོ་དབང་བྱས་ཏེ། །སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱིས་མཁུལ་ཅེས་ཚིག་ཏུ་བརྗོད། །བརྒྱ་ལམ་ན་ནི་མི་ཡི་ལུས་རྣམས་ལ།

{@269B} བརྒྱ་ལམ་ན་ནི་སངས་རྒྱལ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དད་དང་ཤེས་རབ་ཡུལ་རིང་རྣམས་ལ་འགྱུར། །དེ་བས་དོན་ཐོབ་
བྱ་སྤྱིར་བརྟེན་འགྱུས་བསྐྱེད། །གང་ཞིག་ཚོས་མཚོག་འདི་འདྲ་ཐོས་ནས་ནི། །བདེ་ག་ཤེས་པ་དག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །
གང་ཞིག་

སངས་རྒྱལ་བྱང་ཚུབ་མོས་སྐྱེད་པ། །དེ་དག་འདས་པའི་དུས་ན་དེད་དང་བཤེས། །ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་པ་ན་སེམས་
ཅན་བྱེད་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ཚོས་རྣམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་དང་བྲལ་ཞིང་འི་མ་མེད་པ་རྣམས་པར་དག་གོ། །བྱེད་ཕྱག་ཉི་ལུ་རྩ་
བཞིས་

ནི་སྤྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ། །དགོས་ཤིང་བརྒྱད་བརྒྱའི་ལོན་པ་མེད་པར་ཟག་པ་རྣམས་ལས་སེམས་རྣམས་པར་གྲོལ་ལོ། །
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱེད་ཕྱག་ཉི་ལུ་རྩ་ལྟེན་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པོ། །ལྷ་དང་མིའི་སྐྱེ་དགུ་བྱེད་ཕྱག་ཞིག་གི་ཕྱག་
རྒྱ་སྤོང་བྱེད་ཕྱག་

བཞི་བཅུ་ནི་རྫོན་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་ལས་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །བཙོམ་ལྷན་
འདས་དེ་བཞིན་ག་ཤེས་པ་འོད་དཔག་མེད་ལ་བལྟ་བ་དང་། །ཕྱག་བྱེད་དང་། །བརྟེན་བཤུར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་
དགོ་བའི་རྩ་བ་

ལྷན་པོ་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེར་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་མཐར་གྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལོངས་སྤྱོད་
རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གཞན་དག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བར་སྤྱོད་པ་ཡི
ང་དག

པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚོང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མང་མེ་མཇོད་ལས་བཟོན་
པ་ཐོབ་སྟེ། སྤྱོད་པ་ཡི་ང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལས་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པ་བྱེ་བ་ཁག་ཁྲི་བཅུ་བརྒྱ་བརྒྱུད་ཅུ་དེ་བཞིན་གཤེ
གས་པ་འོད་

དཔག་མེད་གྱིས་སྤོབ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ཡི་ང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་
ལྷན་པོ་བྱས་པ་དེ་དག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ། སྤོབ་པའི་སྤོབ་པ་ལམ་དང་། སྤྱོད་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པར་

{@270A} ལྟ། །འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚེ་སྤོང་གསུམ་གྱི་སྤོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་གཡོས་ཏེ། ཚེ་
འཕྲུལ་རྣམ་པ་སྣོལ་གས་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་སྤོང་རོ། །མེ་ཏོག་མན་དུ་ར་བ་དག་ཀྱང་ས་ལ་ཕུས་མོ་རྣུབ་ཅོམ་དུ་བཀའ་པར་གྱུར་ཏོ། །
ལྷན་པོ་ལོངས་སྤྱོད་

རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་གྲགས་པར་གྱུར་ཏོ། །འོག་མིན་གྱི་གནས་གྱི་བར་དུ་ཡང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་གྲགས་པར་གྱུར་ཏོ། །
འབྱོལ་ལྷན་འདས་གྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མ་ཐམ་པ་དང་། ཚེ་དང་
ལྷན་པ་ཀུན་

དག་པོ་དང་། ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་དེ་དང་། ལྷན་པ། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། རྗེ་ཟར་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཡི་
རངས་ཏེ། འབྱོལ་ལྷན་འདས་གྱིས་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོན་དོ། །།འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྟེན་གསུལ་ཆེན་

པོའི་ཚེས་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལེའུ་སྤོང་སྤྱུག་བརྒྱུ་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གི་ཡོ

